

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

พระราชบัญญัติ

ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา

พ.ศ. ๒๔๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๕

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร ปรับปรุงกฎหมายอาญาเสียใหม่
เพราะ ตั้งแต่ได้ ประกาศใช้ กฎหมายลักษณะอาญา ใน พุทธ-
ศักราช ๒๔๕๑ เป็นต้นมา พฤติการณ์ของบ้านเมืองได้เปลี่ยน
แปลงไปเป็นอันมาก

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายอาญาทำโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๐๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้วให้ยกเลิกกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๕ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้วในกรณีที่กฎหมายใดได้กำหนดโทษโดยอ้างถึงโทษฐาน ละเมิดโทษในกฎหมายลักษณะอาญาไว้ ให้ถือว่ากฎหมายนั้นได้อ้างถึงโทษ ดังต่อไปนี้

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๑ หมายความว่า ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๒ หมายความว่า ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๓ หมายความว่า จำคุกไม่เกินสี่วัน
หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๔ หมายความว่า จำคุกไม่เกินหนึ่ง
เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว
ในการจำคุกแทนค่าปรับตามกฎหมายใด ไม่ว่ากฎหมายนั้น
จะบัญญัติไว้ประการใด ให้แก่ประมวลกฎหมายอาญามาใช้
บังคับ แต่สำหรับความผิดที่ได้กระทำก่อนวันที่ประมวล
กฎหมายอาญาใช้บังคับ มิให้กักขังเกินกว่าหนึ่งปีสำหรับโทษ
ปรับกระหนงเดียว และสองปีสำหรับโทษปรับหลายกระหนง

มาตรา ๗ ในกรณีของการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา
๔๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับ เสมือน เป็น ความ
ผิดอาญา แต่ห้ามมิให้คุมขังชั้นสอบสวนเกินกว่าสี่สิบแปด
ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึง ที่ทำการ ของ พนักงาน ฝ่าย
ปกครองหรือตำรวจ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัว
ผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย

มาตรา ๘ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว
บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงกฎหมายลักษณะอาญา หรือ

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

อ้างอิงบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญา ให้ถือว่าบท
บัญญัติแห่งกฎหมายนี้อ้างอิงประมวลกฎหมายอาญา หรือ
บทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายอาญาในบทมาตราที่มันยเช่น
เดียวกัน แล้วแต่กรณี

๒๖
พระปิ่นทองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบิตสงคราม

นายกฤษฎมนตร์

$\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m v^2 + U(r) \right) = 0$

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

สารบัญ

ประมวลกฎหมายอาญา

ภาค ๑ บทบัญญัติทั่วไป	มาตรา
ลักษณะ ๑ บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป	
หมวด ๑ บทนิยาม	๑
หมวด ๒ การใช้กฎหมายอาญา	๒-๑๗
หมวด ๓ โทษและวิธีการเพื่อ	
ความปลอดภัย	
ส่วนที่ ๑ โทษ	๑๘-๓๘
ส่วนที่ ๒ วิธีการ	
เพื่อความ	
ปลอดภัย	๓๙-๕๐
ส่วนที่ ๓ วิธีเพิ่มโทษ	
ลดโทษ	
และการรอ	
การลงโทษ	๕๑-๕๘

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา

หมวด ๔	ความรับผิดชอบในทาง	
	อาญา	๕๕-๗๕
หมวด ๕	การพยายามกระทำ	
	ความผิด	๘๐-๘๒
หมวด ๖	ตัวการและผู้สนับสนุน	
	สนุน	๘๓-๘๕
หมวด ๗	การกระทำความผิด	
	หลายบทหรือหลาย	
	กระทง	๕๐-๕๑
หมวด ๘	การกระทำความผิดอีก	๕๒-๕๔
หมวด ๙	อายุความ	๕๕-๑๐๑
ลักษณะ ๒	บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิด	
	ลหุโทษ	๑๐๒-๑๐๖

ภาค ๒ ความผิด

ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง
แห่งราชอาณาจักร

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา

หมวด ๑	ความผิดต่อองค์ พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และ ผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์	๑๐๗—๑๑๒
หมวด ๒	ความผิดต่อความ มั่นคงของรัฐภายใน ราชอาณาจักร	๑๑๓—๑๑๘
หมวด ๓	ความผิดต่อความ มั่นคงของรัฐภายนอก ราชอาณาจักร	๑๑๙—๑๒๕
หมวด ๔	ความผิดต่อ สัมพันธไมตรี กับต่างประเทศ	๑๓๐—๑๓๕
ลักษณะ ๒	ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	
หมวด ๑	ความผิดต่อ เจ้าพนักงาน	๑๓๖—๑๔๖

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา

	หมวด ๒ ความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ ราชการ	๑๔๗-๑๖๖
ลักษณะ ๓	ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	
	หมวด ๑ ความผิดต่อ เจ้าพนักงานในการ ยุติธรรม	๑๖๗-๑๙๕
	หมวด ๒ ความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม	๒๐๐-๒๐๕
ลักษณะ ๔	ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	๒๐๖-๒๐๘
ลักษณะ ๕	ความผิดเกี่ยวกับความ สงบสุขของประชาชน	๒๐๙-๒๑๖
ลักษณะ ๖	ความผิดเกี่ยวกับการ ก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อ ประชาชน	๒๑๗-๒๓๕
ลักษณะ ๗	ความผิดเกี่ยวกับการปลอม และการแปลง	

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๕

มาตรา

หมวด ๑	ความผิดเกี่ยวกับ เงินตรา	๒๔๐-๒๔๕
หมวด ๒	ความผิดเกี่ยวกับ ดวงตรา แสตมป์และตัว	๒๕๐-๒๖๓
หมวด ๓	ความผิดเกี่ยวกับ เอกสาร	๒๖๔-๒๖๕
ลักษณะ ๘	ความผิดเกี่ยวกับการค้า	๒๗๐-๒๗๕
ลักษณะ ๙	ความผิดเกี่ยวกับเพศ	๒๗๖-๒๘๓
ลักษณะ ๑๐	ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและ ร่างกาย	
หมวด ๑	ความผิดต่อชีวิต	๒๘๘-๒๙๔
หมวด ๒	ความผิดต่อ ร่างกาย	๒๙๕-๓๐๐
หมวด ๓	ความผิดฐานทำให้ แท้งลูก	๓๐๑-๓๐๕
หมวด ๔	ความผิดฐาน ทอดทิ้งเด็ก คนบวชเจบหรือ คนชรา	๓๐๖-๓๐๘

มาตรา

ลักษณะ ๑๑ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ
และชื่อเสียง

หมวด ๑ ความผิดต่อ
เสรีภาพ ๓๐๕-๓๒๑

หมวด ๒ ความผิดฐาน
เปิดเผยความลับ ๓๒๒-๓๒๕

หมวด ๓ ความผิดฐาน
หมิ่นประมาท ๓๒๖-๓๓๓

ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

หมวด ๑ ความผิดฐาน
ลักทรัพย์และ
วิ่งราวทรัพย์ ๓๓๔-๓๓๖

หมวด ๒ ความผิดฐาน
กรรโชก ริดเอา
ทรัพย์สิน ชิงทรัพย์
และปล้นทรัพย์ ๓๓๗-๓๔๐

หมวด ๓ ความผิดฐาน
ฉ้อโกง ๓๔๑-๓๔๘

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา

หมวด ๔ ความผิดฐาน
โกงเจ้าหนี้ ๓๔๕-๓๕๑

หมวด ๕ ความผิดฐาน
ขี้ก่ยก ๓๕๒-๓๕๖

หมวด ๖ ความผิดฐาน
รับของโจร ๓๕๗

หมวด ๗ ความผิดฐาน
ทำให้เสียทรัพย์ ๓๕๘-๓๖๑

หมวด ๘ ความผิดฐาน
บุกรุก ๓๖๒-๓๖๖

ภาค ๓ ดุหุโทษ ๓๖๗-๓๕๘

ประมวลกฎหมายอาญา

ภาค ๑

บทบัญญัติทั่วไป

ลักษณะ ๑

บทบัญญัติที่ไข้แก่ความผิดทั่วไป

หมวด ๑

บทนิยาม

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๒) “ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถไฟและทางรถรางที่มีรถเดิน สำหรับประชาชนโดยสารด้วย

(๓) “สาธารณสถาน” หมายความว่า สถานที่ใดๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๔) “เคหสถาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็น
ที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือแพ ซึ่งคนอยู่อาศัย
และให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้น
ด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม

(๕) “อาวุธ” หมายความว่า สิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธ
โดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึง
อันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

(๖) “ใช้กำลังประทุษร้าย” หมายความว่า ทำการ
ประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจของบุคคล ไม่ว่าจะทำด้วยใช้แรง
กายภาพหรือด้วยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการ
กระทำใด ๆ ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดอยู่ในภาวะที่
ไม่สามารถขัดขืนได้ ไม่ว่าจะโดยใช้ยาทำให้มึนเมา สกดจิต
หรือใช้วิธีอื่นใดอันคล้ายคลึงกัน

(๗) “เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุ
อื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข พับ
หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ถ่ายภาพหรือวิธี
อื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น

(๘) “เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารซึ่ง
เจ้าพนักงานได้ทำขึ้นหรือรับรองในหน้าที่ และให้หมายความ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๕

รวมถึงสำเนาเอกสารนั้น ๆ ที่เจ้าพนักงานได้รับรองในหน้าที่
ด้วย

(๙) “เอกสารสิทธิ” หมายความว่า เอกสารที่เป็น
หลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับ
ซึ่งสิทธิ

(๑๐) “ลายมือชื่อ” หมายความว่า ความรวมถึงลายพิมพ์
มือและเครื่องหมายซึ่งบุคคลลงไว้แทนลายมือชื่อของตน

(๑๑) “กลางคืน” หมายความว่า เวลาระหว่าง
พระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น

(๑๒) “คุมขัง” หมายความว่า คุมตัว ควบคุม ขัง
กักขังหรือจำคุก

(๑๓) “ค่าไถ่” หมายความว่า ทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์ที่เรียกเอา หรือให้เพื่อแลกเปลี่ยนเสรีภาพของผู้ถูก
เอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือผู้ถูกกักขัง

หมวด ๒

การใช้กฎหมายอาญา

มาตรา ๒ บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้
กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ก็ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๓ ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว แต่ในกรณีคดีถึงที่สุดแล้วดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษ หรือกำลังรับโทษอยู่ และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษาหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง เมื่อสำนวนความปรากฏแก่ศาลหรือเมื่อผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้นหรือพนักงานอัยการร้องขอ ให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ในกรณีที่ศาลจะกำหนดโทษใหม่นั้น ถ้าปรากฏว่า ผู้กระทำความผิด

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ได้รับโทษมาบ้างแล้ว เมื่อได้คำนึงถึงโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง หากเห็นเป็นการสมควร ศาลจะกำหนดโทษน้อยกว่าโทษขั้นต่ำตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังกำหนดไว้ถ้าหากทำได้ หรือถ้าเห็นว่าโทษที่ผู้กระทำความผิดได้รับมาแล้วเป็นการเพียงพอ ศาลจะปล่อยผู้กระทำความผิดไปก็ได้

(๒) ถ้าศาลพิพากษาให้ประหารชีวิตผู้กระทำความผิด และตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดไม่ถึงประหารชีวิต ให้งดการประหารชีวิตผู้กระทำความผิด และให้ถือว่าโทษประหารชีวิตตามคำพิพากษาได้เปลี่ยนเป็นโทษสูงสุด ที่จะพึงลงได้ ตามกฎหมาย ที่บัญญัติในภายหลัง

มาตรา ๔ ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร ต้องรับโทษตามกฎหมาย

การกระทำความผิดในเรือไทยหรืออากาศยานไทย ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด ให้ถือว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักร

มาตรา ๕ ความผิดใดที่การกระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำในราชอาณาจักรก็ดี ผลแห่งการกระทำเกิดในราชอาณาจักรโดยผู้กระทำประสงค์ให้ผลนั้นเกิดในราชอาณาจักร

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

จักร หรือโดยลักษณะแห่งการกระทำ ผลที่เกิดขึ้นนั้นควร
เกิดในราชอาณาจักรหรือย่อมจะถึงเห็นได้ว่าผลนั้นจะเกิดใน
ราชอาณาจักรก็ดี ให้ถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

ในกรณีการเตรียมการ หรือพยายามกระทำการใด
ซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แม้การกระทำนั้นจะได้กระทำ
นอกราชอาณาจักร ถ้าหากการกระทำนั้นจะได้กระทำตลอด
ไปจนถึงขั้นความผิดสำเร็จ ผลจะเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ให้
ถือว่า การเตรียมการหรือพยายามกระทำความผิดนั้นได้
กระทำในราชอาณาจักร

มาตรา ๖ ความผิดใดที่ได้กระทำในราชอาณาจักร หรือ
ที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร แม้การ
กระทำ ของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ของผู้สนับสนุน หรือของผู้ใช้
ให้กระทำความผิดนั้นจะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ก็ให้
ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุนหรือผู้ใช้ให้กระทำได้กระทำในราช
อาณาจักร

มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำความผิด ดังระบุไว้ต่อไปน้น นอก
ราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร คือ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๕

(๑) ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง แห่งราชอาณาจักร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๕

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๐ ถึงมาตรา ๒๔๙ มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๖๖ (๓) และ (๔)

(๓) ความผิดฐานชิงทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๕ และความผิดฐานปล้นทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๐ ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวง

มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ

(ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้น หรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(ข) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ

ถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร คือ

(๑) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๓ มาตรา ๒๑๔

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๒๑ ถึงมาตรา ๒๒๓ ^{๕๕ ๖ ๔ ๔} ทงนเว้นแต่กรณีเกี่ยวกับมาตรา ๒๒๐ ^{๕๕ ๖} วรรกแรก และมาตรา ๒๒๔ ^{๔ ๔} มาตรา ๒๒๖ ^{๔ ๔} มาตรา ๒๒๘ ^{๔ ๔} ถึงมาตรา ๒๓๒ ^{๕๕ ๖} มาตรา ๒๓๓ ^{๔ ๔} และมาตรา ๒๓๓ ^{๔ ๔} ถึงมาตรา ๒๓๖ ^{๕๕ ๖} ทงนเฉพาะเมื่อเป็นกรณีต้องระวางโทษตาม ^{๔ ๔} มาตรา ๒๓๘

(๒) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ใน ^{๕๕ ๖} มาตรา ๒๖๔ ^{๔ ๔} มาตรา ๒๖๕ ^{๔ ๔} มาตรา ๒๖๖ (๑) และ (๒) ^{๕๕ ๖} มาตรา ๒๖๘ ^{๔ ๔} ทงนเว้นแต่กรณีเกี่ยวกับมาตรา ๒๖๗ ^{๔ ๔} และ ^{๔ ๔} มาตรา ๒๖๘

(๓) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ^{๕๕ ๖} ๒๗๖ ^{๔ ๔} มาตรา ๒๘๐ ^{๔ ๔} และมาตรา ๒๘๕ ^{๔ ๔} ทงนเฉพาะที่เกี่ยวกับ ^{๔ ๔} มาตรา ๒๗๖

(๔) ความผิดต่อชีวิต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ^{๕๕ ๖} ๒๘๘ ^{๔ ๔} ถึงมาตรา ๒๙๐

(๕) ความผิดต่อร่างกาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ^{๕๕ ๖} ๒๙๕ ^{๔ ๔} ถึงมาตรา ๒๙๘

(๖) ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ^{๕๕ ๖} ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๖ ^{๔ ๔} ถึงมาตรา ๓๐๘

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๐

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

---

(๓) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๕ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๒ ถึงมาตรา ๓๑๕ และมาตรา ๓๑๗ ถึงมาตรา ๓๒๐.

(๔) ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา ๓๓๖

(๕) ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๗ ถึงมาตรา ๓๔๐

(๑๐) ความผิดฐานฉ้อโกง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๑ ถึงมาตรา ๓๔๔ มาตรา ๓๔๖ และมาตรา ๓๔๗

(๑๑) ความผิดฐานยักยอก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๒ ถึงมาตรา ๓๕๔

(๑๒) ความผิดฐานรับของโจร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๗

(๑๓) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๘ ถึงมาตรา ๓๖๐

มาตรา ๕ เจ้าพนักงานของรัฐบาลไทย กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และมาตรา

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษ
ในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการ นอกราชอาณาจักร ซึ่งเป็น
ความผิดตามมาตราต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ (๒) และ
(๓) มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นในราช-
อาณาจักรเพราะการกระทำนั้นอีก ถ้า

(๑) ได้มีคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศอันถึงที่-
สุดให้ปล่อยตัวผู้นั้น หรือ

(๒) ศาลในต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ และผู้นั้น
ได้พ้นโทษแล้ว

ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาได้รับโทษสำหรับการกระทำนั้นตาม
คำพิพากษาของศาลในต่างประเทศมาแล้ว แต่ยังไม่พ้นโทษ
ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับ ความผิด
นั้นเพียงใดก็ได้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้ ทั้งนี้โดยคำนึง
ถึงโทษที่ผู้นั้นได้รับมาแล้ว

มาตรา ๑๑ ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร หรือ
กระทำความผิด ที่ ประมวลกฎหมายนี้ ถือว่า ได้กระทำ ในราช-
อาณาจักร ถ้าผู้นั้นได้รับโทษสำหรับการกระทำนั้นตามคำ
พิพากษา ของ ศาลในต่างประเทศมาแล้วทั้งหมด หรือแต่บาง-

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

ส่วน ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงโทษที่ผู้ต้องหาได้รับมาแล้ว

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดในราชอาณาจักร หรือกระทำความผิดที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่า ได้กระทำในราชอาณาจักร ได้ถูกฟ้องต่อศาลในต่างประเทศโดยรัฐบาลไทยร้องขอ ห้ามมิให้ลงโทษผู้ต้องหาในราชอาณาจักรเพราะการกระทำนั้นอีก ถ้า

(๑) ได้มี คำพิพากษา ของ ศาลในต่างประเทศ อันถึงที่สุดให้ปล่อยตัวผู้ต้องหา หรือ

(๒) ศาลในต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ และผู้ต้องหาได้พ้นโทษแล้ว

มาตรา ๑๒ วิธีการ เพื่อความปลอดภัย จะใช้บังคับ แก่บุคคลใดได้ ก็ต่อเมื่อมีบทบัญญัติ แห่งกฎหมายให้ใช้บังคับได้เท่านั้น และกฎหมายที่จะใช้บังคับนั้น ให้ใช้กฎหมายในขณะ ที่ศาลพิพากษา

มาตรา ๑๓ ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังได้มีการยกเลิกวิธีการ เพื่อความปลอดภัยใด และถ้าผู้ใดถูกใช้บังคับวิธีการ เพื่อความปลอดภัยนั้นอยู่ ก็ให้ศาลส่ง ระเบียบการใช้บังคับวิธีการ เพื่อความปลอดภัย นั้นเสีย เมื่อ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

สำนวนความปรากฏแก่ศาล หรือเมื่อผู้นั้น ผู้แทนโดยชอบ
ธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้นหรือพนักงานอัยการร้องขอ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีผู้ถูกใช้บังคับ วิจารณ์ เพื่อความ
ปลอดภัยโดยอยู่ และได้มีบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติใน
ภายหลังเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่จะสั่งให้มีการใช้บังคับวิจารณ์
เพื่อความปลอดภัยนั้นไป ซึ่งเป็นผลอันไม่อาจนำมาใช้บังคับ
แก่กรณีของผู้นั้นได้ หรือนำมาใช้บังคับได้แต่การใช้บังคับ
วิจารณ์เพื่อความปลอดภัยตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติ
ในภายหลังเป็นคุณแก่ผู้นั้นยิ่งกว่า เมื่อสำนวนความปรากฏ
แก่ศาล หรือเมื่อผู้นั้น ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้
อนุบาลของผู้นั้นหรือพนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้ยกเลิก
การใช้บังคับวิจารณ์เพื่อความปลอดภัย หรือร้องขอรับผลตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น แล้วแต่กรณี ให้ศาลมีอำนาจสั่ง
ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕ ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติใน
ภายหลัง โทษใดได้เปลี่ยนลักษณะมาเป็นวิจารณ์เพื่อความ
ปลอดภัย และได้มีคำพิพากษาลงโทษนั้นแก่บุคคลใดไว้ ก็
ให้ถือว่าโทษที่ลงนั้นเป็นวิจารณ์เพื่อความปลอดภัยด้วย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ในกรณีดังกล่าวในวรรคแรก ถ้ายังไม่ได้ลงโทษผู้ขึ้น หรือผู้ขึ้นยังรับโทษอยู่ ก็ให้ใช้บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ขึ้นต่อไป และถ้าหากว่าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังมีเงื่อนไขที่จะสั่งให้มีการใช้บังคับ วิธีการเพื่อความปลอดภัย อันไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่กรณีของผู้ขึ้น หรือ นำมาใช้ บังคับได้ แต่การใช้ บังคับ วิธีการ เพื่อความปลอดภัยตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังเป็น คุณแก่ผู้ขึ้นยิ่งกว่า เมื่อสำนวนความปรากฏแก่ศาล หรือเมื่อ ผู้แทน โดยชอบธรรมของผู้ขึ้น ผู้อนุบาลของผู้ขึ้นหรือ พนักงานอัยการ ร้องขอ ต่อศาล ให้ยกเลิก การใช้บังคับ วิธีการ เพื่อความปลอดภัย หรือร้องขอรับผลตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมายนั้น แล้วแต่กรณี ให้ศาลมีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๖ เมื่อศาลได้พิพากษาให้ใช้บังคับวิธีการ เพื่อ ความปลอดภัยแก่ผู้ใดแล้ว ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาล ตามคำเสนอของผู้ขึ้นเอง ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้ขึ้น ผู้ อนุบาลของผู้ขึ้นหรือพนักงานอัยการว่า พฤติการณ์เกี่ยวกับการ ใช้บังคับนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ศาลจะสั่งเพิก-ถอนหรืองดการใช้บังคับวิธีการ เพื่อความปลอดภัย แก่ผู้ขึ้นไว้ชั่วคราวตามที่เห็นสมควรก็ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมาย
นี้ ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่
กฎหมายนั้นๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

หมวด ๓

โทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย

ส่วนที่ ๑

โทษ

มาตรา ๑๘ โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดดังนี้

(๑) ประหารชีวิต

(๒) จำคุก

(๓) กักขัง

(๔) ปรับ

(๕) วัตรพัยสิน

มาตรา ๑๙ ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้เอาไปยิงเสีย
ให้ตาย

มาตรา ๒๐ บรรดาความผิดที่กฎหมายกำหนดให้ลงโทษ
ทั้งจำคุกและปรับด้วยนั้น ถ้าศาลเห็นสมควรจะลงแต่โทษ
จำคุกก็ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๑ ในการคำนวณระยะเวลาจำคุก ให้นับวันเริ่มจำคุกรวมคำนวณเข้าด้วย และให้นับเป็นหนึ่งวันเต็มโดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนชั่วโมง

ถ้าระยะเวลาที่คำนวณนั้นกำหนดเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน ถ้ากำหนดเป็นปี ให้คำนวณตามปีปฏิทินในราชการ

เมื่อผู้ต้องคำพิพากษาถูกจำคุกครบกำหนดแล้ว ให้ปล่อยตัวในวันถัดจากวันที่ครบกำหนด

มาตรา ๒๒ โทษจำคุก ให้เริ่มนับแต่วันมีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา เว้นแต่คำพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่คำพิพากษากล่าวไว้เป็นอย่างอื่น โทษจำคุกตามคำพิพากษาเมื่อรวมจำนวนวันที่ถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษาในคดีเรื่องนั้นเข้าด้วยแล้ว ต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงของกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้กระทำความผิดนั้น ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบกระเทือนบทบัญญัติในมาตรา ๕๑

มาตรา ๒๓ ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุก และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน ถ้าไม่ปรากฏ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ว่าผู้ันได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุก
มาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
หรือความผิดลหุโทษ ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษกักขังไม่เกิน
สามเดือนแทนโทษจำคุกนั้นก็ได้

มาตรา ๒๔ ผู้ใดต้องโทษกักขัง ให้กักตัวไว้ในสถาน
ที่กักขังซึ่งกำหนดไว้อันมิใช่เรือนจำ

ถ้าศาลเห็นเป็นการสมควร จะส่งในคำพิพากษาให้กัก-
ขัง ผู้กระทำความผิดไว้ในที่อาศัยของพินนเอง หรือของผู้คนที่
ยินยอมรับพินนไว้ หรือสถานท่อนที่อาจกักขังได้ เพื่อให้
เหมาะสมกับประเภทหรือสภาพของผู้ถูกกักขังก็ได้

มาตรา ๒๕ ผู้ต้องโทษกักขังในสถานทซึ่งกำหนด จะ
ได้รับการเลี้ยงดูจากสถานทนั้น แต่ภายใต้ข้อบังคับของ
สถานท ผู้ต้องโทษกักขังมีสิทธิที่จะรับอาหารจากภายนอกโดย
ค่าใช้จ่ายของตนเอง ใช้เสื้อผ้าของตนเอง ได้รับการเยี่ยม
อย่างน้อยวันละหนึ่งชั่วโมง และรับและส่งจดหมายได้

ผู้ต้องโทษกักขังจะต้องทำงานตามระเบียบ ข้อบังคับ
และวินัย ถ้าผู้ต้องโทษกักขังประสงค์จะทำงานอย่างอื่นก็ให้
อนุญาตให้เลิกทำได้ตามประเภทงานที่ตนสมัคร แต่ต้องไม่
ขัดต่อระเบียบ ข้อบังคับ วินัย หรือความปลอดภัยของ
สถานทนั้น

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๖ ถ้าผู้ต้องโทษกักขังถูกกักขังในที่อาศัยของ
 ผู้ต้องหา หรือของผู้คนที่ขอยอมรับผู้ต้องหาไว้ ผู้ต้องโทษ
 กักขังนั้นไม่มีสิทธิที่จะดำเนินการในวิชาชีพหรืออาชีพของตนใน
 สถานที่ดังกล่าวได้ ในการนี้ ศาลจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้
 ต้องโทษกักขังปฏิบัติตามหนึ่งอย่างใดหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่
 ศาลจะเห็นสมควร

มาตรา ๒๗ ถ้าในระหว่างที่ผู้ต้องโทษกักขังได้รับโทษ
กักขังอยู่ ความปรากฏแก่ศาลเอง หรือปรากฏแก่ศาลตามคำ
แถลงของพนักงานอัยการหรือผู้ควบคุมดูแลสถานที่กักขังว่า

(๑) ผู้ต้องโทษกักขังฝ่ายหนึ่งระบบ ข้อบังคับหรือวินัย
ของสถานกักขัง

(๒) ผู้ต้องโทษกักขัง ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด หรือ

(๓) ผู้ต้องโทษกักขังต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ศาลอาจเปลี่ยนโทษกักขังเป็นโทษจำคุก มีกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกำหนดเวลาของโทษกักขังที่ผู้ต้องโทษกักขังจะต้องได้รับต่อไป

มาตรา ๒๘ ผู้ใดต้องโทษปรับ ผู้นั้นจะต้องชำระเงิน
ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาต่อศาล

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๕

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๕ ผู้ใดต้องโทษปรับ และไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลพิพากษา ผู้นั้นจะต้องถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ หรือมิฉะนั้นจะต้องถูกกักขังแทนค่าปรับ แต่ถ้าศาลเห็นเหตุอันควรสงสัยว่าผู้นั้นจะหลีกเลี่ยงไม่ชำระค่าปรับ ศาลจะส่งเรียกประกันหรือจะสั่งให้กักขังผู้นั้นแทนค่าปรับไปพลางก่อนก็ได้

ความในวรรคสองของมาตรา ๒๔ มิให้นำมาใช้บังคับแก่การกักขังแทนค่าปรับ

มาตรา ๓๐ ในการกักขังแทนค่าปรับ ให้ถืออัตราห้าบาทต่อหนึ่งวัน และไม่ว่าในกรณีความผิดกระทงเดียวหรือหลายกระทง ห้ามกักขังเกินกำหนดหนึ่งปี เว้นแต่ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้ปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป ศาลจะสั่งให้กักขังแทนค่าปรับเป็นระยะเวลาเกินกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินสองปีก็ได้

ในการคำนวณระยะเวลา นั้น ให้นับวันเริ่มกักขังแทนค่าปรับรวมเข้าด้วย และให้นับเป็นหนึ่งวันเต็มโดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนชั่วโมง

ในกรณีที่ผู้ต้องโทษปรับถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังนั้นออกจากจำนวนเงินค่าปรับ โดย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถืออัตราห้าบาทต่อหนึ่งวัน เว้นแต่ผู้ต้องหาต้องคำพิพากษาให้
ลงโทษทั้งจำคุกและปรับ ในกรณีเช่นนั้น ถ้าจะต้องหัก
จำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากเวลาจำคุกตามมาตรา ๒๒ ก็ให้
หักออกเสียก่อน เหลือเท่าใดจึงให้หักออกจากเงินค่าปรับ

เมื่อผู้ต้องโทษปรับ ถูกกักขังแทนค่าปรับ ครบกำหนด
แล้ว ให้ปล่อยตัวในวันถัดจากวันที่ครบกำหนด ถ้านำเงิน
ค่าปรับมาชำระครบแล้ว ให้ปล่อยตัวไปทันที

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ศาลจะพิพากษาให้ปรับผู้กระทำความ
ผิดหลายคน ในความผิดอันเดียวกัน ในกรณีเดียวกัน
ให้ศาลลงโทษปรับเรียงตามรายตัวบุคคล

มาตรา ๓๒ ทรัพย์สินใดที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่า ผู้ใด
ทำหรือมิใช่เป็นความผิด ให้รับเสียดังนั้น ไปว่าเป็นของผู้
กระทำความผิด และมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

มาตรา ๓๓ ในการรับทรัพย์สิน นอกจากศาลจะมี
อำนาจรับตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมี
อำนาจสั่งให้รับทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้ หรือมิใช่เพื่อใช้ในการ
กระทำความผิด หรือ

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๑

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

(๒) ททรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยได้กระทำความผิด
เว้นแต่ทรัพย์สินเหล่านี้เป็นทรัพย์สินของผู้อนชงมิได้
เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

มาตรา ๓๔ บรรดาทรัพย์สิน

(๑) ซึ่งได้ให้ตามความในมาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔
มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๒๐๑ หรือ
มาตรา ๒๐๒ หรือ

(๒) ซึ่งได้ให้เพื่องูใจบุคคลให้กระทำความผิด หรือ
เพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อนชง
มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

มาตรา ๓๕ ททรัพย์สินซึ่งศาลพิพากษาให้ริบให้ตกเป็น
ของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้
หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา
๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดย
คำเสนอของเจ้าของแท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็น
เป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สิน
ถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมอู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงาน

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๒

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

แต่คำเสนอของเจ้าของแท่งเงินนี้จะต้องกระทำต่อศาลภายใน
หนึ่งปีนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๓๗ ถ้าผู้ศาลสั่งให้ส่งทรัพย์สินที่รับไม่ส่งภายใน
เวลาที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยึดทรัพย์สินนั้น

(๒) ให้ชำระราคาหรือส่งยึดทรัพย์สินอื่นของผู้นั้นชด
ใช้ราคาจนเต็ม หรือ

(๓) ในกรณีที่ศาลเห็นว่า ผู้นี้จะส่งทรัพย์สินที่สั่งให้
ส่งได้แต่ไม่ส่ง หรือชำระราคาทรัพย์สินนั้นได้แต่ไม่ชำระ ให้
ศาลมีอำนาจกักขังผู้นั้นไว้จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ไม่
เกินหนึ่งปี แต่ถ้าภายหลังปรากฏแก่ศาลเอง หรือโดยคำ
เสนอของผู้เห็นว่า ผู้นั้นไม่สามารถส่งทรัพย์สินหรือชำระ
ราคาได้ ศาลจะสั่งให้ปล่อยตัวผู้นั้นไปก่อนครบกำหนดก็ได้

มาตรา ๓๘ โทษให้เป็นอันระงับไปด้วยความตายของ
ผู้กระทำความผิด

ส่วนที่ ๒

วิธีการเพื่อความปลอดภัย

มาตรา ๓๙ วิธีการเพื่อความปลอดภัย มีดังนี้

(๑) ถักกัน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

- (๒) ห้ามเข้าเขตกำหนด
- (๓) เรียกประกันทัณฑ์บน
- (๔) คุ่มตัวไว้ในสถานพยาบาล
- (๕) ห้ามการประกอบอาชีพบางอย่าง

มาตรา ๔๐ ถัดกัน คือ การควบคุมผู้กระทำความผิด
คดีฉกฉกไว้ในเขตกำหนด เพื่อบังคับการกระทำความผิด
เพื่อคดีฉกฉก และเพื่อฝึกหัดอาชีพ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้ว
หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนมา
แล้วไม่น้อยกว่าสองครั้งในความผิดดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตาม
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๕ ถึงมาตรา ๒๑๖

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประ-
ชาชน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๔

(๓) ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๒๔๐ ถึงมาตรา ๒๔๖

(๔) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
๒๗๖ ถึงมาตรา ๒๘๖

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

---

(๕) ความผิดต่อชีวิต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๘ ถึงมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๒ ถึงมาตรา ๒๕๔

(๖) ความผิดต่อร่างกาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๕ ถึงมาตรา ๒๕๘

(๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๕ ถึงมาตรา ๓๒๐

(๘) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา ๓๔๐ มาตรา ๓๕๔ และมาตรา ๓๕๗

และภายในเวลาสิบปี นับแต่วันที่ผู้หนึ่งได้พ้นจากการกักกัน หรือพ้นโทษแล้วแต่กรณี ผู้หนึ่งได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดในบรรดาที่ระบุไว้ในนอกจนศาลพิพากษาลงโทษจำคุก ไม่ต่ำกว่า หกเดือน สำหรับ การ กระทำ ความ ผิดนั้น ศาลอาจถือว่า ผู้หนึ่งเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย และจะพิพากษาให้กักกัน มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามปี และไม่เกินสิบปีก็ได้

ความผิดซึ่งผู้กระทำได้กระทำในขณะที่มีอายุยังไม่เกินสิบเจ็ดปีนั้น มิให้ถือเป็นความผิดที่จะนำมาพิจารณากักกันตามมาตรานี้

มาตรา ๔๒ ในการคำนวณระยะเวลาที่กักกัน ให้นับวันที่ศาลพิพากษาเป็นวันเริ่มกักกัน แต่ถ้ายังมีโทษจำคุกหรือ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๘

กักขังผู้ต้องกักกันนั้นจะต้องรับอยู่ที่ให้จำคุก หรือกักขังเสียก่อนและให้นับวันถัดจากวันที่พ้นโทษจำคุก หรือพ้นจากกักขังเป็นวันเริ่มกักกัน

ระยะเวลากักกัน และการปล่อยตัวผู้ถูกกักกัน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การฟ้องขอให้กักกัน เป็นอำนาจของพนักงานอัยการโดยเฉพาะ และจะขอรวมกันไปในการฟ้องคดีอันเป็นมูลให้เกิดอำนาจฟ้องขอให้กักกันหรือจะฟ้องภายหลังก็ได้

มาตรา ๔๔ ห้ามเข้าเขตกำหนด คือการห้ามมิให้เข้าไปในท้องที่หรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในคำพิพากษา

มาตรา ๔๕ เมื่อศาลพิพากษาให้ลงโทษผู้ใด และศาลเห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยของประชาชน ไม่ว่าจะมีคำขอหรือไม่ ศาลอาจสั่งในคำพิพากษาว่าเมื่อผู้นั้นพ้นโทษตามคำพิพากษาแล้ว ห้ามมิให้ผู้นั้นเข้าไปในเขตกำหนดเป็นเวลาไม่เกินห้าปี

มาตรา ๔๖ ถ้าความปรากฏแก่ศาล ตามข้อเสนอของพนักงานอัยการ ว่าผู้ใด จะก่อเหตุร้าย ให้เกิด ภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นคิด ในการพิจารณาคดีความผิดใด ถ้าศาลไม่ลงโทษผู้ถูกฟ้อง แต่มีเหตุอันควรเชื่อว่า

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ผู้ถูกฟ้อง นำ จะ ก่อ เหตุร้าย ให้ เกิดอันตราย แก่ บุคคล หรือ ทรัพย์สินของผู้อื่นก็ได้ ให้ศาล มีอำนาจ ที่จะสั่งผู้ต้องหา ให้ ทำ ทักท้วง โดยกำหนดจำนวนเงิน ไม่เกินกว่า ห้า พันบาท ว่าผู้ต้องหา จะไม่ก่อเหตุดังกล่าวแล้ว ตลอดเวลาที่ศาลกำหนด แต่ไม่เกิน สองปี และจะสั่ง ให้มี ประกัน ด้วยหรือไม่ก็ได้

ถ้าผู้ต้องหา ไม่ยอม ทำ ทักท้วง หรือหาประกัน ไม่ได้ ให้ศาล มีอำนาจ สั่ง กักขัง ผู้ต้องหา จนกว่า จะ ทำ ทักท้วง หรือหาประกัน ได้ แต่ไม่ให้ กักขัง เกินกว่า หก เดือน หรือจะสั่ง ห้าม ผู้ต้องหา เข้า ใน เขต กำหนด ตาม มาตรา ๔๕ ก็ได้

การกระทำ ของเด็ก ที่ มีอายุ ยัง ไม่เกิน สิบเจ็ด ปี มาให้อยู่ ใน บังคับ แห่ง บทบัญญัติ ตาม มาตรา นี้

มาตรา ๔๗ ถ้าผู้ทำทักท้วง ตาม ความ ใน มาตรา ๔๖ กระทำผิด ทักท้วง ให้ศาล มีอำนาจ สั่ง ให้ผู้ต้องหา ชำระ เงิน ไม่เกิน จำนวน ที่ ได้ กำหนด ไว้ ใน ทักท้วง ถ้าผู้ต้องหา ไม่ชำระ ให้ นำ บทบัญญัติ ใน มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๓๐ มาใช้ บังคับ

มาตรา ๔๘ ถ้าศาล เห็นว่า การปล่อยตัว ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือ จิตฟั่นเฟือน ซึ่ง ไม่ ต้อง รับ โทษ หรือ ได้รับการ ลดโทษ ตาม มาตรา ๖๕ จะ เป็นการ ไม่ปลอดภัย แก่ ประชาชน ศาลจะสั่ง ให้ส่ง ไปคุมตัว ไว้ ใน สถานพยาบาล ก็ได้ และคำสั่ง ศาลจะ เพิกถอน เสีย เมื่อใดก็ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก หรือพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอกำหนดโทษ หรือรอกำหนดโทษบุคคลใด ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเสพยาเสพติดเป็นอาชญา หรือการเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ศาลจะกำหนดในคำพิพากษาว่า บุคคลนั้นจะต้องไม่เสพยาเสพติดให้โทษอย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งสองอย่าง ภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันพ้นโทษ หรือวันปล่อยตัว เพราะรอกำหนดโทษ หรือรอกำหนดโทษก็ได้

ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรคแรกไม่ปฏิบัติตามที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้ส่งไปคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลเป็นระยะเวลาไม่เกินสองปีก็ได้

มาตรา ๕๐ เมื่อศาลพิพากษาให้ลงโทษผู้ใด ถ้าศาลเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดโดยอาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเนื่องจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และเห็นว่าหากผู้นั้นประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้นต่อไปอาจจะกระทำความผิดเช่นนั้นขึ้นอีก ศาลจะสั่งไว้ในคำพิพากษาห้ามการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้น กำหนดเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นโทษไปแล้วก็ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ส่วนที่ ๓

วิธีเพิ่มโทษ ลดโทษ และการรอกการลงโทษ

มาตรา ๕๑ ในการเพิ่มโทษ มิให้เพิ่มจนถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกเกินกว่ายี่สิบปี

มาตรา ๕๒ ในการลดโทษประหารชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการลดมาตราส่วนโทษหรือลดโทษที่จะลงให้ลดดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าจะลดหนึ่งในสาม ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี

(๒) ถ้าจะลดกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๕๓ ในการลดโทษจำคุกตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการลดมาตราส่วนโทษหรือลดโทษที่จะลง ให้ลดดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าจะลดหนึ่งในสาม ให้ลดเป็นโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบหกปี

(๒) ถ้าจะลดกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบสองปี

มาตรา ๕๔ ในการคำนวณการเพิ่มโทษ หรือ ลดโทษที่จะลง ให้ศาลตั้งกำหนดโทษที่จะลงแก่จำเลยเสียก่อนแล้ว จึง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เพิ่มหรือลด ถ้าทั้งการเพิ่มและการลดโทษที่จะลง ให้เพิ่มก่อนแล้วจึงลดจากผลที่เพิ่มแล้วนั้น ถ้าส่วนของการเพิ่มเท่ากับหรือมากกว่าส่วนของการลด และศาลเห็นสมควรจะไม่เพิ่มไม่ลดก็ได้

มาตรา ๕๕ ถ้าโทษจำคุกที่ผู้กระทำความผิด จะต้องรับ มีกำหนดเวลาเพียงสามเดือนหรือน้อยกว่า ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลงอีกก็ได้ หรือถ้าโทษจำคุกที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับ มีกำหนดเวลาเพียงสามเดือนหรือน้อยกว่า และมีโทษปรับด้วย ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลง หรือจะยกโทษจำคุกเสีย คงให้ปรับแต่อย่างเดียวก็ได้

มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุก และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสองปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษ สำหรับความผิด ที่ได้กระทำ โดย ประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพและสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือเหตุอันอันควรปรานีแล้ว เห็นเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

กำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น ศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราวเพื่อเจ้าพนักงานจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือน ตามที่เห็นควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

(๒) ให้เลิกหัด หรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจลักษณะ

(๓) ให้ละเว้นการคบหาสมาคม หรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดเช่นเดียวกันนั้นอีก

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามความในวรรคก่อนนั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลตามคำขอของผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้น พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่า พฤติการณ์ที่เกี่ยวแก่การควบคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่ง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ข้อใดเสียก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขข้อใด ตามที่กล่าว
ในวรรคก่อนที่ศาลยังมิได้กำหนดไว้เพิ่มเติมขึ้นอีกก็ได้

มาตรา ๕๗ เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความ
ปรากฏตามคำแถลงของพนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่า ผู้
กระทำความผิด ไม่ปฏิบัติ ตาม เงื่อนไข ดังที่ ศาล กำหนด ตาม
มาตรา ๕๖ ศาลอาจตักเตือนผู้กระทำความผิด หรือจะกำหนด
การลงโทษที่ยังไม่ได้กำหนดหรือลงโทษซึ่งรอไว้นั้นก็ได้

มาตรา ๕๘ ถ้าภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๕๖
ผู้ที่ถูกศาล พิพากษาได้ กระทำความผิด อันมิใช่ ความผิด ที่ได้
กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และศาลพิพากษา
ให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดนั้น ให้ศาลที่พิพากษาคดี
หลังกำหนดโทษที่รอการกำหนดไว้ในคดีก่อนบวกเข้ากับโทษ
ในคดีหลัง หรือบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับ
โทษในคดีหลัง แล้วแต่กรณี

แต่ถ้าภายในเวลาที่ศาลได้กำหนดตามมาตรา ๕๖ ผู้
นั้นได้กระทำความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ให้ผู้นั้นพ้นจาก
การที่จะถูกกำหนดโทษ หรือถูกลงโทษในคดีนั้น แล้วแต่
กรณี

หมวด ๔

ความรับผิดในทางอาญา

มาตรา ๕๕ บุคคลจะต้อง รับผิด ใน ทางอาญา ก็ต่อเมื่อ ได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาท ในกรณี ที่ กฎหมาย บัญญัติให้ ต้อง รับผิด เมื่อ ได้กระทำ โดย ประมาท หรือเว้นแต่ในกรณี ที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิด แม้ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

กระทำโดยเจตนา ได้แก่กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำและในขณะเดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือย่อมถึงเห็นผลของการกระทำนั้น

ถ้า ผู้กระทำ มิได้รู้ ข้อเท็จจริง อันเป็นองค์ประกอบของ ความผิด จะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือย่อมถึงเห็นผลของการกระทำนั้นมิได้

กระทำโดยประมาท ได้แก่กระทำ ความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำ อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

การกระทำ ให้หมายความว่ารวมถึงการให้เกิดผลอันหนึ่ง
อันใดขึ้นโดยเจตนาว่าการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผลนั้นด้วย

มาตรา ๖๐ ผู้ใดเจตนาที่จะกระทำต่อบุคคลหนึ่ง แต่
ผลของการกระทำเกิดแก่บุคคลหนึ่งโดยพลาดไป ให้ถือว่า
ผู้นั้น กระทำโดยเจตนา แก่ บุคคล ซึ่งได้รับ ผลร้าย จากการ
กระทำนั้น แต่ในกรณีกฎหมายบัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้น
เพราะฐานะ ของ บุคคล หรือ เพราะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง ผู้
กระทำกับบุคคลที่ได้รับผลร้าย มิให้นำกฎหมายนั้น มาใช้
บังคับเพื่อลงโทษผู้กระทำให้หนักขึ้น

มาตรา ๖๑ ผู้ใดเจตนาจะกระทำต่อบุคคลหนึ่ง แต่ได้
กระทำต่อบุคคลหนึ่งโดยสำคัญผิด ผู้นั้นจะยกเอาความ
สำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่

มาตรา ๖๒ ข้อเท็จจริงใด ถ้ามีอยู่จริงจะทำให้การ
กระทำไม่เป็นความผิด หรือทำให้ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ หรือ
ได้รับโทษน้อยลง แม้ข้อเท็จจริงนั้นจะไม่มีอยู่จริง แต่ผู้
กระทำสำคัญผิดว่ามีอยู่จริง ผู้กระทำย่อมไม่มีความผิด หรือ
ได้รับยกเว้นโทษ หรือได้รับโทษน้อยลง แล้วแต่กรณี

ถ้าความไม่รู้ข้อเท็จจริงตามความในวรรคสามแห่งมาตรา
๕๕ หรือความสำคัญผิดว่ามีอยู่จริงตามความในวรรคแรก ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

เกิดขึ้นด้วยความประมาทของผู้กระทำความผิด ให้ผู้กระทำ
รับผิดชอบกระทำโดยประมาท ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้
โดยเฉพาะว่า การกระทำนั้นผู้กระทำจะต้องรับโทษแม้กระทำ
โดยประมาท

บุคคลจะต้อง รับโทษหนักขึ้น โดย อาศัย ข้อเท็จจริงใด
บุคคลนั้นจะต้องได้รู้ข้อเท็จจริงนั้น

มาตรา ๖๓ ถ้าผลของการ กระทำ ความผิดใด ทำให้ผู้
กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น ผลของการกระทำความผิดนั้น
ต้องเป็นผลที่ตามธรรมดาย่อมเกิดขึ้นได้

มาตรา ๖๔ บุคคล จะแก้ตัวว่า ไม่รู้กฎหมาย เพื่อให้พ้น
จากความรับผิดในทางอาญาไม่ได้ แต่ถ้าศาลเห็นว่า ตาม
สภาพและพฤติการณ์ ผู้กระทำความผิดอาจจะไม่รู้กฎหมาย
บัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด ศาลอาจอนุญาตให้แสดง
พยานหลักฐานต่อศาล และถ้าศาลเชื่อว่า ผู้กระทำไม่รู้ว่
กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย
กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๖๕ ผู้ใด กระทำ ความผิด ในขณะที่ไม่สามารถรู้
ผิดชอบ หรือไม่สามารถบังคับตนเองได้ เพราะ มีจิตบกพร่อง
โรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษสำหรับความ
ผิดนั้น

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๕

แต่ถ้าผู้กระทำความผิดยังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้าง หรือยังสามารถบังคับตนเองได้บ้าง ผู้นั้นต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น แต่ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๖๖ ความมีนเมา เพราะเสพย์สุรา หรือ สิ่งเมาอย่างอื่นจะยกขึ้นเป็นข้อแก้ตัวตามมาตรา ๖๕ ไม่ได้ เว้นแต่ความมีนเมานั้นจะได้เกิดโดยผู้เสพย์ไม่รู้ว่สิ่งนั้นจะทำให้มีนเมา หรือได้เสพย์โดยถูกขืนใจให้เสพย์ และได้กระทำความผิดในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือไม่สามารถบังคับตนเองได้ ผู้กระทำความผิดจึงจะได้รับการยกเว้นโทษสำหรับความผิดนั้น แต่ถ้าผู้นั้นยังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้าง หรือยังสามารถบังคับตนเองได้บ้าง ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๖๗ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยความจำเป็น

(๑) เพราะอยู่ในที่บังคับ หรือภายใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ หรือ

(๒) เพราะเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากภัยอันตรายที่ใกล้จะถึงและไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้พ้นโดยวิธีอื่นใดได้เมื่อภัยอันตรายนั้นตนมิได้ก่อให้เกิดขึ้นเพราะความผิดของตน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นการเกินสมควรแก่เหตุแล้ว ผู้
นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิ
ของตน หรือของผู้อื่น ให้พ้นภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษ-
ร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้า
ได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกัน
โดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๑ และ
มาตรา ๖๔ นั้น ถ้าผู้กระทำได้กระทำไปเกินสมควรแก่เหตุ
หรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็น หรือเกินกว่ากรณีแห่งการ
จำต้องกระทำเพื่อป้องกัน ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย
กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ แต่ถ้าการกระทำ
นั้นเกิดขึ้นจากความตื้นตันใจ ความตกใจ หรือความกลัว ศาล
จะไม่ลงโทษผู้กระทำก็ได้

มาตรา ๖๖ ผู้ใดกระทำตามคำสั่งของเจ้านักงาน แม้
คำสั่งนั้นจะมิชอบด้วยกฎหมาย ถ้าผู้กระทำมีหน้าที่หรือเชื่อ
โดยสุจริตว่ามีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ เว้น
แต่จะรู้ว่าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งมิชอบด้วยกฎหมาย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๗๑ ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ถึง
มาตรา ๓๓๖ วรรคแรก และมาตรา ๓๔๑ ถึงมาตรา ๓๖๔ นั้น
ถ้าเป็นการกระทำที่สามกระทำต่อภริยา หรือภริยากระทำต่อ
สามี ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ

ความผิดดังระบุนั้น ถ้าเป็นการกระทำที่ผู้บุพการีกระทำ
ต่อผู้สืบสันดาน ผู้สืบสันดานกระทำต่อผู้บุพการี หรือพี่หรือ
น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกระทำต่อกัน แม้กฎหมายมิได้
บัญญัติให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ก็ให้เป็นความผิดอัน
ยอมความได้ และนอกจากนั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่
กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๗๒ ผู้ใด บันดาลโทษโดยถูกข่มเหงอย่างร้าย
แรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จึงกระทำความผิดต่อผู้ข่มเหงใน
ขณะนั้น ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้
สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๗๓ เด็กอายุยังไม่เกินเจ็ดปี กระทำการอัน
กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๗๔ เด็กอายุกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่เกินสิบสี่ปี กระ
ทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ
แต่ให้ศาลมีอำนาจที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๑) ว่ากล่าวตักเตือนเด็กนั้นแล้วปล่อยตัวไป และถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาทักเตือนด้วยก็ได้

(๒) ถ้าศาลเห็นว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถดูแลเด็กนั้นได้ ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไป โดยวางข้อกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองระวังเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุร้ายตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินสามปี และกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควรซึ่งบิดามารดาหรือผู้ปกครองจะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครั้งละหนึ่งพันบาท ในเมื่อเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้น

ถ้าเด็กนั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควรจะเรียกบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาวางข้อกำหนด ดังกล่าว ข้างต้น ศาลจะเรียกตัวบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาสอบถามว่า จะยอมรับข้อกำหนดทำนองที่บัญญัติไว้สำหรับบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ดังกล่าวมาข้างต้นหรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นนั้น ก็ให้ศาลมีคำสั่งมอบตัวเด็กให้แก่บุคคลผู้นั้นไปโดยวางข้อกำหนดดังกล่าว

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

(๓) ในกรณีที่ศาลมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ตาม (๒) ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าว เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ ด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ศาลแต่งตั้งพนักงานคุ้มครองประพฤดิหรือพนักงานอื่นใดเพื่อคุ้มครองประพฤติดังนั้น

(๔) ถ้าเด็กนั้นไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือมีแต่ศาลเห็นว่าไม่สามารถดูแลเด็กนั้นได้ หรือถ้าเด็กอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และบุคคลนั้นไม่ยอมรับข้อกำหนดดังกล่าวใน (๒) ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้อยู่กับบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรเพื่อดูแล อบรมและสั่งสอนตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ ในเมื่อบุคคลหรือองค์การนั้นยินยอม ในกรณีเช่นนั้น ให้บุคคลหรือองค์การนั้นมอบอำนาจ เช่นผู้ปกครองเฉพาะเพื่อดูแล อบรมและสั่งสอน รวมตลอดถึงการกำหนดที่อยู่และการจัดให้เด็กมีงานทำตามสมควร หรือ

(๕) ส่งตัวเด็กนั้นไปยังโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกและอบรมเด็ก ตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าที่เด็กนั้นจะมีอายุครบสิบแปดปี

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๐

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

คำสั่งของศาลดังกล่าวใน (๒) (๓) (๔) และ (๕) นั้น ถ้าในขณะใดภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้ ความปรากฏแก่ศาลโดยศาลรู้เอง หรือตามคำแนะนำของผู้มีส่วนได้เสีย พนักงานอัยการ หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลมอบตัวเด็กเพื่อดูแลอบรมและสั่งสอน หรือเจ้าพนักงานว่า พฤติการณ์เกี่ยวกับคำสั่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งนั้น หรือมีคำสั่งใหม่ตามอำนาจในมาตรานี้

มาตรา ๗๕ ผู้ใด อายุกว่าสิบสี่ปี แต่ยังไม่เกินสิบเจ็ดปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณาถึงความผิดชอบและสิ่งอื่นที่เกี่ยวเนื่องกับผู้นั้น ในอันที่จะควรวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้จัดการตามมาตรา ๗๔ หรือถ้าศาลเห็นว่าสมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๗๖ ผู้ใด อายุกว่าสิบเจ็ดปี แต่ยังไม่เกินยี่สิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ถ้าศาลเห็นสมควรจะลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ลงหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งก็ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่ศาลวางข้อกำหนดให้บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ ระวางเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุร้ายตามความในมาตรา ๗๔ (๒) ถ้าเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้นภายในเวลาในข้อกำหนด ศาลมีอำนาจบังคับบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ ให้ชำระเงินไม่เกินจำนวนในข้อกำหนดนั้น ภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควร ถ้าบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ไม่ชำระเงิน ศาลจะสั่งให้ยึดทรัพย์สินของบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ เพื่อใช้เงินที่จะต้องชำระก็ได้

ในกรณีที่ศาลได้บังคับให้ บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ชำระเงินตามข้อกำหนดแล้วนั้น ถ้าศาลมิได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งที่ได้วางข้อกำหนดนั้นเป็นอย่างอื่นตามความในมาตรา ๗๔ วรรคท้าย ก็ให้ข้อกำหนดนั้นคงใช้บังคับได้ต่อไป จนถึงเวลาที่ กำหนดไว้ในข้อกำหนดนั้น

มาตรา ๗๘ เมื่อปรากฏว่ามีเหตุบรรเทาโทษ ไม่ว่าจะได้มีการเพิ่ม หรือ การลดโทษ ตาม บทบัญญัติ แห่ง ประมวลกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นแล้วหรือไม่ ถ้าศาลเห็นสมควร

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๒

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

จะลดโทษไม่เกินครึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นก็ได้

เหตุบรรเทาโทษนั้น ได้แก่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้โศก-
เขลาเบาปัญญาตกอยู่ในความทุกข์อย่างสาหัส มีคุณความดี
มาแต่ก่อน รู้สึกความผิด และพยายามบรรเทาผลร้ายแห่ง
ความผิดนั้น ลุกแก้โทษต่อเจ้าพนักงาน หรือให้ความรู้แก่ศาล
อันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา หรือเหตุอื่นที่ศาลเห็นว่า
มีลักษณะทำนองเดียวกัน

มาตรา ๗๕ ในคดีที่มีโทษปรับสถานเดียว ถ้าผู้ต้อง
หาว่ากระทำความผิด นำค่าปรับ ในอัตราอย่างสูง สำหรับความ
ผิดนั้นมาชำระก่อนที่ศาลเริ่มต้นสืบพยาน ให้คดีนั้นเป็นอัน
ระงับไป

หมวด ๕

การพยายามกระทำความผิด

มาตรา ๘๐ ผู้ใดลงมือกระทำความผิดแต่กระทำไปไม่
ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล
ผู้นั้นพยายามกระทำความผิด

ผู้ใดพยายามกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษสอง
ในสามส่วนของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๓

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๘๑ ผู้ใดกระทำการโดยมุ่งต่อผลซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แต่การกระทำนั้นไม่สามารถจะบรรลุผลได้อย่างแน่แท้ เพราะเหตุปัจจัยซึ่งใช้ในการกระทำหรือเหตุแห่งวัตถุที่มุ่งหมายกระทำต่อ ให้ถือว่าผู้นั้นพยายามกระทำความผิด แต่ให้ลงโทษไม่เกินครึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าการกระทำดังกล่าวในวรรคแรกได้กระทำไปโดยความเชื่ออย่างมลาย ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๘๒ ผู้ใดพยายามกระทำความผิด หากยังยั้งเสียเองไม่กระทำการให้ตลอด หรือกลับใจแก้ไขไม่ให้การกระทำนั้นบรรลุผล ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษสำหรับการพยายามกระทำความผิดนั้น แต่ถ้าการที่ได้กระทำไปแล้วต้องตามบทกฎหมายที่บัญญัติเป็นความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น ๆ

หมวด ๖

ตัวการและผู้สนับสนุน

มาตรา ๘๓ ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วย

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๔

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

กันนั้นเป็นตัวการ ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้
สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๘๔ ผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดไม่ว่าด้วย
การใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้างวานหรือยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธี
อื่นใด ผู้นั้นเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด

ถ้าผู้ถูกใช้ได้กระทำความผิดนั้น ผู้ใช้ต้องรับโทษเสมือน
เป็นตัวการ ถ้าความผิดมิได้กระทำลง ไม่ว่าจะเป็นเพราะผู้
ถูกใช้ไม่ยอมกระทำ ยังไม่ได้กระทำหรือเหตุอื่นใด ผู้ใช้ต้อง
ระวางโทษเพียงหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความ
ผิดนั้น

มาตรา ๘๕ ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้
กระทำความผิด และความผิดนั้นมีกำหนดโทษไม่ต่ำกว่าหก
เดือน ผู้นั้นต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับ
ความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิดเพราะเหตุที่ได้มีการโฆษณา
หรือประกาศตามความในวรรคแรก ผู้โฆษณาหรือประกาศ
ต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการ
ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิด

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

ก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมีใคร
ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้เป็น
สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วน
ของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่การกระทำความผิดเพราะมีผู้
ให้กระทำตามมาตรา ๘๔ เพราะมีผู้โฆษณาหรือประกาศแก่
บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิดตามมาตรา ๘๔ หรือโดยมีผู้
สนับสนุนตามมาตรา ๘๖ ถ้าความผิดที่เกิดขึ้น ผู้กระทำ
ได้กระทำไปเกินขอบเขตที่โฆษณาหรือประกาศ หรือ
เกินไปจากเจตนาของผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำความผิด ผู้
โฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป ให้กระทำความผิด หรือผู้
สนับสนุนการกระทำความผิด แล้วแต่กรณี ต้องรับผิดทาง
อาญาเพียง สำหรับ ความผิด เท่าที่อยู่ใน ขอบเขต ที่โฆษณาหรือประกาศ หรืออยู่ในขอบเขตแห่งเจตนาของผู้
สนับสนุนการกระทำความผิดเท่านั้น แต่ถ้าโดยพฤติการณ์
อาจสังเกตเห็นได้ว่า อาจเกิดการกระทำความผิดเช่นที่เกิดขึ้น
นั้นได้จากการใช้ การโฆษณา หรือประกาศหรือการสนับสนุน
ผู้ใช้ให้กระทำความผิด ผู้โฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๖

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ให้กระทำความผิด หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิด แล้วแต่กรณี ต้องรับผิดทางอาญาตามความผิดที่เกิดขึ้น

ในกรณีที่ผู้ถูกใช้ ผู้กระทำความผิดตามคำโฆษณา หรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด หรือตัวการในความผิด จะต้องรับผิดทางอาญากำหนดโทษสูงขึ้นเพราะอาศัยผลที่เกิดจากการกระทำความผิด ผู้ใช้ให้กระทำความผิด ผู้โฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิด แล้วแต่กรณี ต้องรับผิดทางอาญาตามความผิดที่กำหนดโทษสูงขึ้นด้วย แต่ถ้าโดยลักษณะของความผิด ผู้กระทำจะต้องรับผิดทางอาญากำหนดโทษสูงขึ้นเฉพาะเมื่อผู้กระทำต้องรู้ หรืออาจเล็งเห็นได้ว่าจะเกิดผลเช่นนั้นขึ้น ผู้ใช้ให้กระทำความผิด ผู้โฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิด จะต้องรับผิดทางอาญาตามความผิดที่กำหนดโทษสูงขึ้นก็เฉพาะเมื่อตนได้รู้ หรืออาจเล็งเห็นได้ว่าจะเกิดผลเช่นนั้นที่เกิดขึ้น

มาตรา ๘๘ ถ้าความผิดที่ได้ใช้ ที่ได้โฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำ หรือที่ได้สนับสนุนให้กระทำ ได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจาก

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๗

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

การเข้าขัดขวางของผู้ใช้ ผู้โฆษณาหรือประกาศหรือผู้สนับสนุน ผู้กระทำได้กระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้ว แต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้ใช้หรือผู้โฆษณาหรือประกาศ คงรับผิดชอบเพียงที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๕ วรรคแรก แล้วแต่กรณี ส่วนผู้สนับสนุนนั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๔๕ ถ้าเหตุส่วนตัวอันควรยกเว้นโทษ ลดโทษหรือเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดคนใด จะนำเหตุนั้นไปใช้แก่ผู้กระทำความผิดคนอื่นในการกระทำความผิดนั้นด้วยไม่ได้ แต่ถ้าเหตุอันควรยกเว้นโทษ ลดโทษหรือเพิ่มโทษเป็นเหตุในลักษณะคดี จึงให้ใช้แก่ผู้กระทำความผิดในการกระทำความผิดนั้นด้วยกันทุกคน

หมวด ๗

การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง

มาตรา ๕๐ เมื่อการกระทำใดอันเป็น กรรมเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๘

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๕๑ เมื่อศาลจะพิพากษาลงโทษผู้ใด และปรากฏว่าผู้นั้นได้กระทำการอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ศาลจะลงโทษผู้นั้นทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป หรือจะลงโทษเฉพาะกระทงที่หนักที่สุดก็ได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นกรณีใด โทษจำคุกทั้งสิ้นจะต้องไม่เกินยี่สิบปี เว้นแต่เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต

หมวด ๘

การกระทำความผิดอีก

มาตรา ๕๒ ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างที่ยังจะต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสาม ของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง

มาตรา ๕๓ ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดที่จำแนกไว้ในอนุมาตราต่อไปนี้ เข้าในอนุมาตราเดียว กันอีก ในระหว่างที่ยังจะต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลาสามปี นับแต่วันพ้นโทษก็ดี ถ้าความผิดครั้งแรกเป็นความผิด ซึ่งศาลพิพากษา

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหกเดือน หากศาลจะพิพากษาลงโทษ
ครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นกึ่งหนึ่งของ
โทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง

(๑) ความผิดเกี่ยวกับ ความมั่นคง แห่งราชอาณาจักร
ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๓๕

(๒) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๑๓๖ ถึงมาตรา ๑๔๖

(๓) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖

(๔) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม ตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๗ ถึงมาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๔

(๕) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตาม
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๔

(๖) ความผิดเกี่ยวกับ ความสงบสุข ของ ประชาชน
ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๕ ถึงมาตรา ๒๑๖

(๗) ความผิดเกี่ยวกับ การ ก่อ ให้ เกิด ภัยอันตราย ต่อ
ประชาชน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๔
มาตรา ๒๒๖ ถึงมาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ ถึงมาตรา
๒๓๗

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๘) ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๒๔๐ ถึงมาตรา ๒๔๕ ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา
แสตมป์และตัว ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ ถึงมาตรา
๒๖๑ และความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
๒๖๔ ถึงมาตรา ๒๖๕

(๙) ความผิดเกี่ยวกับการค้า ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
๒๗๐ ถึงมาตรา ๒๗๕

(๑๐) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
๒๗๖ ถึงมาตรา ๒๘๕

(๑๑) ความผิดต่อชีวิต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๘
ถึงมาตรา ๒๙๐ และมาตรา ๒๙๔ ความผิดต่อร่างกาย ตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๕ ถึงมาตรา ๒๙๘ ความผิดฐานทำให้
แท้งลูก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๑ ถึงมาตรา ๓๐๓ และ
ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วย เจ็บหรือคนชรา ตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๖ ถึงมาตรา ๓๐๘

(๑๒) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ และมาตรา ๓๑๒ ถึงมาตรา ๓๒๐

(๑๓) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา ๓๖๕

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๑

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๕๔ ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดหุโทษ และความผิดซึ่งผู้กระทำได้กระทำในขณะที่มียายุยังไม่เกินสิบเจ็ดปีนั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือครั้งหลัง ไม่ถือว่าเป็นความผิดเพื่อการเพิ่มโทษตามความในหมวด ๕

หมวด ๕

อายุความ

มาตรา ๕๕ ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำ ความผิดมาบังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำ ความผิด เป็นอันขาดอายุความ

(๑) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี

(๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี

(๓) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี

(๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๕) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาขังศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน

มาตรา ๕๖ ภายใต้งับกับมาตรา ๕๕ ในกรณีความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

มาตรา ๕๗ ในการฟ้องขอให้กักกัน ถ้าจะฟ้องภายหลังการฟ้องคดีอันเป็นมูลให้เกิดอำนาจฟ้องขอให้กักกัน ต้องฟ้องภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ฟ้องคดีนั้น มิฉะนั้นเป็นอันขาดอายุความ

มาตรา ๕๘ เมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้ใด ผู้นั้นยังมิได้รับโทษก็ดี ได้รับโทษแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีก็ดี ถ้ายังมิได้ตัวผู้นั้นมาเพื่อรับโทษ นับแต่วันที่มีคำ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๘

พิจารณาถึงที่สุด หรือ นับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีแล้วแต่กรณี เกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ เป็นอันล่วงเลยการลงโทษ จะลงโทษผู้นั้นมิได้

(๑) ยี่สิบปี สำหรับโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกยี่สิบปี

(๒) สิบห้าปี สำหรับโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี

(๓) สิบปี สำหรับโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี

(๔) ห้าปี สำหรับโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีลงมาหรือโทษอย่างอื่น

มาตรา ๕๕ การ ยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ หรือ การกักขังแทนค่าปรับ ถ้ามิได้ทำภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด จะยึดทรัพย์สินหรือกักขังไม่ได้

ความในวรรคแรกมิให้ใช้บังคับในกรณีการกักขังแทนค่าปรับซึ่งทำต่อเนื่องกับการลงโทษจำคุก

มาตรา ๑๐๐ เมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้กักกันผู้ใด ถ้าผู้นั้นยังมิได้รับการกักกันก็ดี ได้รับการกักกันแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีก็ดี ถ้าพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่พ้นโทษ โดยได้รับโทษตามคำพิพากษาแล้วหรือโดยล่วงเลยการลงโทษ

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หรือนับแต่วัน^{๕๖}ที่ผู้^{๕๗}นั้นหลบหนีระหว่างเวลาที่^{๕๘}ต้อง^{๕๙}กักกัน เป็นอัน^{๖๐}ล่วง^{๖๑}เลขการ^{๖๒}กักกัน จะ^{๖๓}กักกัน^{๖๔}ผู้^{๖๕}นั้น^{๖๖}ไม่^{๖๗}ได้

มาตรา ๑๐๑ การ^{๖๘}บังคับ^{๖๙}ตาม^{๗๐}คำสั่ง^{๗๑}ของ^{๗๒}ศาล^{๗๓}ตาม^{๗๔}ความ^{๗๕}ใน^{๗๖}มาตรา ๔๖ หรือ^{๗๗}การ^{๗๘}ร้อง^{๗๙}ขอ^{๘๐}ให้^{๘๑}ศาล^{๘๒}สั่ง^{๘๓}ให้^{๘๔}ใช้^{๘๕}เงิน^{๘๖}เมื่อ^{๘๗}ผู้^{๘๘}ทำ^{๘๙}ทัณฑ์^{๙๐}บน^{๙๑}ประ^{๙๒}พ^{๙๓}ฤ^{๙๔}ติ^{๙๕}พิ^{๙๖}ด^{๙๗}ทัณฑ์^{๙๘}บน^{๙๙}ตาม^{๑๐๐}ความ^{๑๐๑}ใน^{๑๐๒}มาตรา ๔๗ นั้น ถ้า^{๑๐๓}มิ^{๑๐๔}ได้^{๑๐๕}บังคับ^{๑๐๖}หรือ^{๑๐๗}ร้อง^{๑๐๘}ขอ^{๑๐๙}ภายใน^{๑๑๐}กำหนด^{๑๑๑}สอง^{๑๑๒}ปี^{๑๑๓}นับ^{๑๑๔}แต่^{๑๑๕}วัน^{๑๑๖}ที่^{๑๑๗}ศาล^{๑๑๘}มี^{๑๑๙}คำสั่ง^{๑๒๐}หรือนับ^{๑๒๑}แต่^{๑๒๒}วัน^{๑๒๓}ที่^{๑๒๔}ผู้^{๑๒๕}ทำ^{๑๒๖}ทัณฑ์^{๑๒๗}บน^{๑๒๘}ประ^{๑๒๙}พ^{๑๓๐}ฤ^{๑๓๑}ติ^{๑๓๒}พิ^{๑๓๓}ด^{๑๓๔}ทัณฑ์^{๑๓๕}บน^{๑๓๖}จะ^{๑๓๗}บังคับ^{๑๓๘}หรือ^{๑๓๙}ร้อง^{๑๔๐}ขอ^{๑๔๑}มิ^{๑๔๒}ได้

ลักษณะ ๒

บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๐๒ ความ^{๑๔๓}ผิด^{๑๔๔}ลหุ^{๑๔๕}โทษ^{๑๔๖} คือ^{๑๔๗}ความ^{๑๔๘}ผิด^{๑๔๙}ซึ่ง^{๑๕๐}ต้อง^{๑๕๑}ระ^{๑๕๒}วาง^{๑๕๓}โทษ^{๑๕๔}จำ^{๑๕๕}คุก^{๑๕๖}ไม่^{๑๕๗}เกิน^{๑๕๘}หนึ่ง^{๑๕๙}เดือน^{๑๖๐} หรือ^{๑๖๑}ปรับ^{๑๖๒}ไม่^{๑๖๓}เกิน^{๑๖๔}หนึ่ง^{๑๖๕}พัน^{๑๖๖}บาท^{๑๖๗}หรือ^{๑๖๘}ทั้ง^{๑๖๙}จำ^{๑๗๐}ทั้ง^{๑๗๑}ปรับ^{๑๗๒}เช่น^{๑๗๓}ว่า^{๑๗๔}มา^{๑๗๕}น^{๑๗๖}ด้วย^{๑๗๗}กัน

มาตรา ๑๐๓ บท^{๑๗๘}บัญญัติ^{๑๗๙}ใน^{๑๘๐}ลักษณะ ๑ ให้^{๑๘๑}ใช้^{๑๘๒}ใน^{๑๘๓}กรณี^{๑๘๔}แห่ง^{๑๘๕}ความ^{๑๘๖}ผิด^{๑๘๗}ลหุ^{๑๘๘}โทษ^{๑๘๙}ด้วย เว้น^{๑๙๐}แต่^{๑๙๑}ที่^{๑๙๒}บัญญัติ^{๑๙๓}ไว้^{๑๙๔}ใน^{๑๙๕}สาม^{๑๙๖}มาตรา^{๑๙๗}ต่อไป^{๑๙๘}

มาตรา ๑๐๔ การ^{๑๙๙}กระทำ^{๒๐๐}ความ^{๒๐๑}ผิด^{๒๐๒}ลหุ^{๒๐๓}โทษ^{๒๐๔}ตาม^{๒๐๕}ประ^{๒๐๖}มวล^{๒๐๗}กฎหมาย^{๒๐๘}นี้ แม้^{๒๐๙}กระทำ^{๒๑๐}โดย^{๒๑๑}ไม่มี^{๒๑๒}เจตนา^{๒๑๓}ก็^{๒๑๔}เป็น^{๒๑๕}ความ^{๒๑๖}ผิด^{๒๑๗} เว้น

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

แต่ตามบทบัญญัติความผิดนั้น จะมีความบัญญัติให้เห็น เป็น
อย่างอื่น

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดพยายามกระทำความผิดหลุโทษ ผู้
นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๑๐๖ ผู้สนับสนุนในความผิดหลุโทษไม่ต้อง
รับโทษ

ภาค ๒

ความผิด

ลักษณะ ๑

ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

หมวด ๑

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท
และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ ต้อง
ระวางโทษประหารชีวิต

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่น-
เดียวกัน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ผู้ใด กระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๐๔ ผู้ใด กระทำการ ประทุษร้าย ต่อ พระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ถ้า การกระทำ นั้น มี ลักษณะ อันน่าจะเป็น อันตราย แก่ พระชนม์ ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต

ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อประทุษร้าย ต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่ามีผู้ จะกระทำการ ประทุษร้าย ต่อ พระองค์ หรือ เสรีภาพ ของพระมหากษัตริย์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบหกลปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ผู้ใดกระทำการใด อันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระราชันหรือรัชทายาท หรือเพื่อฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือรู้ว่าจะปลงพระชนม์พระราชันหรือรัชทายาท หรือจะฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใด กระทำการ ประทุษร้าย ต่อ พระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชันหรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบหกลปีถึงยี่สิบปี

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ถ้า การกระทำนั้น มี ลักษณะ อันน่า จะ เป็น อันตราย แก่ พระชนม์หรือชีวิต ผู้กระทำความต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชันหรือรัชทายาท หรือ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือ
รู้ว่า มีผู้จะประทุษร้าย ต่อพระองค์ หรือ เสรีภาพของพระราชินี
หรือรัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของ
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ กระทำการใดอันเป็นการช่วย
ปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๑๑ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความ
ผิดตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๐ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับ
กับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๑๑๒ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงความ
อาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทหรือผู้
สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

หมวด ๒

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะ
ใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- (๑) ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ
- (๒) ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรือ
อำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าว
แล้วไม่ได้ หรือ

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๓) แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึดอำนาจปกครองในส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร

ผู้กระทำความผิดฐานเป็นกบฏ ต้องระวางโทษ ประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดสะสมกำลังพลหรืออาวุธ เตรียมการอื่นใด หรือสมคบกัน เพื่อเป็นกบฏ หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการ เพื่อเป็นกบฏ หรือยุยงราษฎรให้เป็นกบฏ หรือร่วมผู้จะเป็นกบฏ แล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี

มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดยุยงทหาร หรือตำรวจให้หนีราชการ ให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ หรือให้ก่อการกำเริบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลงโดยมุ่งหมายจะบ่อนทำลายวินัย และสมรรถภาพของกรมกองทหารหรือตำรวจเสื่อมทรามลง ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

มาตรา ๑๑๖ ผู้ใด กระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริต

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

---

(๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

(๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วน หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(๓) เพื่อให้ประชาชน ล่วงละเมิด กฎหมาย แผ่นดินต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

มาตรา ๑๑๗ ผู้ใดขู่หรือจัดให้เกิดการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้าง หรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อก่อข่มขู่ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าวและเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้างหรือการร่วมกัน ไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๗๑

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าว และใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือทำให้หวนกลับด้วยประการใด ๆ เพื่อให้บุคคลเข้ามามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปีตงานงดจ้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดกระทำการใดๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นใดอันมีความหมายถึงรัฐ เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๓

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑๙ ผู้ใดกระทำการใดๆ เพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใด ของ ราชอาณาจักร ตก ไป อยู่ใต้ อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศ หรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใด คบคิด กับบุคคล ซึ่งกระทำการ เพื่อประโยชน์ของรัฐต่างประเทศ ด้วยความประสงค์ที่จะก่อให้เกิดการดำเนินการรบต่อรัฐ หรือในทางอื่นที่เป็นปรีภัยต่อรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๒๑ คนไทย คนใด กระทำการรบ ต่อ ประเทศ หรือเข้าร่วมเป็นข้าศึกของประเทศ ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๒๒ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่ออุปการะแก่การดำเนินการรบหรือการเตรียมการรบของข้าศึก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าถึงสิบห้าปี

ถ้าการอุปการะนั้นเป็นการ

(๑) ทำให้บ้อม ค่าย สนามบิน ยานรบ ยานพาหนะทางคมนาคม สิ่งที่ใช้ในการสื่อสาร ยุทธภัณฑ์ เสนียงอาหาร อู่เรือ อาคาร หรือสิ่งอื่นใดสำหรับใช้เพื่อการสงครามใช้การไม่ได้หรือตกไปอยู่ในเงื้อมมือของข้าศึก

(๒) ขูยงทหารให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ ก่อการกำเริบ หนรัชาการหรือละเมิดวินัย

(๓) กระทำจรรกรรม นำหรือแนะทางให้ข้าศึก หรือ

(๔) กระทำโดย ประการอื่นใด ให้ข้าศึกได้เปรียบในการรบ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ผู้กระทำการต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๒๓ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความ เอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้หรือได้ไปซึ่งข้อความ เอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำในระหว่างประเทศอยู่ในการรบหรือการสงคราม ผู้กระทำการต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในสองวรรคก่อน ได้กระทำเพื่อให้รัฐต่างประเทศได้ประโยชน์ ผู้กระทำการต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดปลอม ทำเทียมขึ้น กักไว้ ซ่อนเร้น บิดบัง ซักยัย ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือแบบใด ๆ อันเกี่ยวกับส่วนได้เสีย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ของรัฐในการระหว่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สิบปี

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ให้กระ-
ทำกิจการของรัฐกับรัฐบาลต่างประเทศ ถ้าและโดยทุจริต
ไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้เกิดเหตุร้าย
แก่ประเทศจากภายนอก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

ถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้น ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต
หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดกระทำความผิด หรือพยายามกระทำ
ความผิดใด ๆ ในหมวดนี้ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้
สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความ
ผิดใด ๆ ในหมวดนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการใน
ความผิดนั้น

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หมวด ๔

ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใด ทำร้าย ร่างกาย หรือ ประทุษร้าย ต่อ
เสรีภาพของ ราชาริบัติ ราชินี ราชสามี รัชทายาทหรือ
ประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธไมตรี ต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี

ผู้ใด พยายาม กระทำการ เช่นว่านั้น ต้องระวางโทษ
เช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใด ทำร้าย ร่างกาย หรือ ประทุษร้าย ต่อ
เสรีภาพของผู้แทนรัฐต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่
พระราชสำนัก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

ผู้ใด พยายาม กระทำการ เช่นว่านั้น ต้องระวางโทษ
เช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฆ่าหรือพยายามฆ่าบุคคลหนึ่งบุคคล
ใดตั้งระบุไว้ในมาตรา ๑๓๐ หรือมาตรา ๑๓๑ ต้องระวางโทษ
ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดง
ความอาฆาตมาดร้ายราชาริบัติ ราชินี ราชสามี รัชทายาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายผู้แทน รัฐต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดกระทำการใด ๆ ต่อธง หรือเครื่องหมายอื่นใด อันมีความหมายถึงรัฐต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธไมตรี เพื่อเหยียดหยามรัฐนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลักษณะ ๒

ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง

หมวด ๑

ความผิดต่อเจ้าพนักงาน

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใดต่อสู้ หรือขัดขวางเจ้าพนักงาน หรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงาน ตามกฎหมาย ในการปฏิบัติการ ตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการต่อสู้หรือขัดขวางนั้น ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดข่มขืนใจเจ้าพนักงาน ให้ปฏิบัติการอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือให้ละเว้นการปฏิบัติการตามหน้าที่ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๐ ถ้าความผิดตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ ได้กระทำโดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำและปรับ

ถ้ากระทำโดยอ้างอำนาจของหรือช่องโหว่ ไม่ว่าของหรือช่องโหว่นั้นจะมีอยู่หรือไม่ ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดถอน ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่ง ตรา หรือเครื่องหมาย อันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งใด ๆ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดอายัดหรือรักษาสິงนั้น ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ ซึ่ง ทรัพย์สิน หรือเอกสารใด ๆ อันเจ้าพนักงานได้ยึด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐาน หรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าเจ้าพนักงานจะรักษาทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้อื่นหรือผู้อื่น ส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้อง

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๕

ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๓ ผู้ใดเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจเข้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาลโดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการ หรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๕ ผู้ใดแสดงตนเป็นเจ้าพนักงาน และกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงาน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ผู้ว่าราชการนํ้าทำการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เจ้าพนักงานผู้ใดได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ต่อไปแล้ว ยังฝ่าฝืนกระทำการใด ๆ ในตำแหน่งหน้าที่นั้น ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคแรกดูกัน

มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดไม่มีสิทธิที่จะสวมเครื่องแบบ หรือประดับเครื่องหมายของเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล หรือไม่มีสิทธิยศ ตำแหน่ง เครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือสิ่งทํ้าหมายถึงเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กระทำการเช่นนั้นเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๒

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซ้อ ทํ้าจัดการหรือรักษาทรัพย์ใด เบียดบังทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เห็นเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่ง โดยมีชอบ ข่มขืนใจหรือขู่ใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด แก่ตนเอง หรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๒

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ขอ ทำ
จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจ ในตำแหน่งโดยทุจริต
อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของ
ทรัพย์สินนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน
หนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ จัดการ
หรือดูแลกิจการใด เข้ามามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับ
ตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่
เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน
จ่ายทรัพย์สินนั้น เกินกว่าที่ ควรจ่าย เพื่อ ประโยชน์ สำหรับตนเอง
หรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน
หนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ หรือแสดง
ว่าตนมีหน้าที่ เรียกเก็บ หรือตรวจสอบภาษีอากร ค่าธรรมเนียม
หรือเงินอื่นใด โดยทุจริตเรียกเก็บหรือละเว้นไม่เรียก
เก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือเงินนั้น หรือ กระทำการ
หรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ค่าธรรมเนียมมีต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่กำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้าใด ๆ เพื่อเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย โดยทุจริตกำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้านั้น เพื่อให้ผู้ต้องหาเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมมีต้องเสียหรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมาย โดยทุจริต แนะนำหรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้มีการละเว้นการลงรายการในบัญชีลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี หรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมมีต้องเสียหรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

หนังสือใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดอันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือรักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ดูแล รักษา ทรัพย์สินหรือเอกสารใด กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยฉกฉวย ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับ หรือหมายไว้ ที่ทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดหรือรักษาสິงนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่รักษาหรือใช้ดวงตราหรือรอยตราของราชการหรือของผู้อื่น กระทำการ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๘๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

อันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้ดวงตราหรือรอยตรา^๕นั้น หรือ
โดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่น^๕นั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือ
ประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี^๕ หรือ
ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร
กรอกข้อความลงในเอกสารหรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำ
การปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่^๕นั้น ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร
รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อ-
ไป^๕ในการปฏิบัติ^๕การตามหน้าที่

(๑) รับรองเป็นหลักฐานว่า คนใดได้กระทำการอย่าง-
ใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความ
เท็จ

(๒) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความ
อันมิได้มีการแจ้ง

(๓) ละเว้น ไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด
หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นว่า^๕นั้น หรือ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๙๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๕

(๔) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น
มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่ง
หมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ในการ
ไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์ กระทำการอันมิชอบด้วย
หน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เปิด หรือยอมให้ผู้อื่นเปิด จดหมายหรือสิ่งอื่น
ที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข

(๒) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือยอม
ให้ผู้อื่นทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้สูญหาย ซึ่งจดหมาย
หรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข

(๓) กัก ส่งให้ผิดทาง หรือส่งให้แก่บุคคลซึ่งรู้ว่า
มิใช่เป็นผู้ควรรับ ซึ่งจดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือ
โทรเลข หรือ

(๔) เปิดเผยข้อความที่ส่งทางไปรษณีย์ ทางโทรเลข
หรือทางโทรศัพท์

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่ง
หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๖๔ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน รุหรืออาจรู้ความลับในราชการ กระทำโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไป ตาม กฎหมาย หรือคำสั่ง ซึ่งได้สั่ง เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๖ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน ละทิ้งงานหรือกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อให้งานหยุดชะงักหรือเสียหาย โดยร่วมกระทำการเช่นนั้นด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลงเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่่อ่วมขู่ประชาชน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ลักษณะ ๓

ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม

หมวด ๑

ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม

มาตรา ๑๖๗ ผู้ใดให้ ขู่ใดให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ-
พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน เพื่อบริการให้
กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำใดอันมิชอบ
ด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่
เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๖๘ ผู้ใดขัดขืน คำบังคับ ตามกฎหมาย ของ
พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้มาเพื่อ
ให้ถ้อยคำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่
เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดขัดขืน คำบังคับ ตามกฎหมาย ของ
พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้ส่ง
หรือจัดการส่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด ให้สำนวน ให้ปฎิญาณ
หรือให้ให้ถ้อยคำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือ
ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดขัดขืนหมายหรือคำสั่งของศาลให้มาให้ถ้อยคำ ให้มาเบิกความหรือให้ส่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดในการพิจารณาคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดขัดขืนคำสั่งของศาลให้สืบถาม อนุญาต ให้ถ้อยคำหรือเบิกความ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา แก่พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนเกิดอาญา ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดรู้ว่ามีผู้กระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่า ได้มีการกระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท

มาตรา ๑๖๔ ถ้าการแจ้งข้อความตามมาตรา ๑๖๒ หรือมาตรา ๑๖๓ เป็นการเพ้อจะแกล้งให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าการแจ้ง ตามความในวรรคแรก เป็นการเพื่อจะเกลี้ย
ให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ผู้กระทำความ
ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗๕ ผู้ใดเอาความ อันเป็นเท็จ ฟ้อง ผู้นั้น ต่อ
ศาลว่า กระทำความผิดอาญา หรือว่ากระทำความผิดอาญาแรง
กว่าที่เป็นความจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับ
ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗๖ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๕ แล้ว
ลุแก่โทษต่อศาล และขอถอนฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อนมีคำ
พิพากษา ให้ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือ
ศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

มาตรา ๑๗๗ ผู้ใดเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณา
คดีต่อศาล ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำในการ
พิจารณาคดีอาญา ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี
และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๗๘ ผู้ใดซึ่งเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ
พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ให้แปลข้อ-
ความหรือความหมายใด แปลข้อความหรือความหมายนั้นให้
ผิดไปในข้อสำคัญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๙ ผู้ใดทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ เพื่อ
ให้พนักงานสอบสวน หรือ เจ้าพนักงาน ผู้อำนาจสืบสวนคดี
อาญาเชื่อว่าได้มีความผิดอาญาอย่างใดเกิดขึ้น หรือเชื่อว่า
ความผิดอาญาที่เกิดขึ้นร้ายแรงกว่าที่เป็นความจริง ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๑๘๐ ผู้ใดนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐาน อัน
เป็นเท็จในการพิจารณาคดี ถ้าเป็นพยานหลักฐานในข้อสำคัญ
ในคดีนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่
เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิด ดังกล่าว ในวรรคแรก ได้กระทำให้การ
พิจารณาคดีอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี
และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๑๘๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๔
มาตรา ๑๗๕ มาตรา ๑๗๖ มาตรา ๑๗๗ หรือมาตรา ๑๘๐

(๑) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มรรยาทระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

(๒) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มรรยาทระวางโทษถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๑๘๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๗ หรือมาตรา ๑๗๘ แล้วลี้ภัยโทษ และกลับแจ้งความจริงต่อศาลหรือเจ้าพนักงานก่อนจับดำเนินคดีความหรือการแปล ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๑๘๓ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๗๘ หรือมาตรา ๑๘๐ แล้วลี้ภัยโทษ และกลับแจ้งความจริงต่อศาลหรือเจ้าพนักงานก่อนมีคำพิพากษา และก่อนตนถูกฟ้องในความผิดที่ใดกระทำ ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดเพื่อจะช่วยเหลือผู้อื่น มิให้ต้องรับโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง ทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพยานหลักฐานในการกระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๕ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดที่ได้ส่งไว้ต่อศาล หรือที่ศาลให้รักษาไว้ในกรณีพิพาทคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ได้มีคำพิพากษาให้รับ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดเพื่อจะมีให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ถูกยึด หรืออายัด หรือที่ตนรู้อยู่ว่าจะถูกยึดหรืออายัด ต้องระวางโทษ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำ
ปรับ

มาตรา ๑๘๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอา
ไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพินัยกรรม
หรือเอกสารใดของผู้ใด ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหาย
แก่ผู้ใดหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และ
ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๘๙ ผู้ใดช่วยผู้ใดซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด
หรือเป็นผู้ต้องหาว່การกระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษ
เพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้พยานเท็จนั้น โดยซ่อนเร้นหรือ
โดยช่วยผู้ใดด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำ
ปรับ

มาตรา ๑๙๐ ผู้ใดหลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขังตาม
อำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้
มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี
หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำปรับ

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ได้กระทำโดย
แหกที่คุมขัง โดยใช้กำลังประทุรร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ใช้กำลังประทุรร้าย หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดให้ผู้ที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้ซึ่งอำนาจสืบสวนคดีอาญาหลุดพ้นจากการคุมขังไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้น เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาจากศาลหนึ่งศาลใด ให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นห้าพันบาท

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในสองวรรคก่อน ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุรร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุรร้าย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนทั้งหนึ่ง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดให้พยานเท็จ ช้อนเร้น หรือช่วยด้วย
ประการใด ให้ผู้ให้พยานนั้นจากการคุมขัง ตามอำนาจของศาล
ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน
คดีอาญา เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๓ ถ้าการกระทำมีความผิดดังกล่าวนั้นในมาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๕ หรือมาตรา ๑๕๒ เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำ ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใด ต้องคำพิพากษา ห้ามเข้าเขตกำหนด
ตามมาตรา ๔๔ เข้าไปในเขตกำหนดนั้น ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดหลบหนีจากสถานพยาบาลซึ่งศาล
สั่งให้คุมตัวไว้ ตามความในมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามของศาลซึ่งได้สั่งไว้ในคำพิพากษา ตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย ขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ให้ประโยชน์ หรือรับว่าจะให้ประโยชน์ เพื่อกีดกัน หรือ ขัดขวาง การขายทอดตลาด ของเจ้าพนักงาน เนื่องจาก คำพิพากษา หรือคำสั่ง ของศาล ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำและปรับ

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใด ดูหมิ่นศาล หรือ ผู้พิพากษา ในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี หรือกระทำการขัดขวางการพิจารณาหรือพิพากษาของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดลอบฝัง ช้อนเร้น ข้ายหรือทำลายศพหรือส่วนของศพเพื่อปิดบังการเกิด การตายหรือเหตุแห่งการตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๒

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

มาตรา ๒๐๐ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

สืบสวนคดีอาญาหรือจัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ เพื่อจะช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมิให้ต้องโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสองพันบาท

ถ้าการกระทำหรือไม่กระทำนั้น เป็นการเพื่อจะแกล้งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องรับโทษ รับโทษหนักขึ้น หรือต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๐๑ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน เรียก รับ หรือยอม จะรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๐๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน กระทำการ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งคนได้เรียก รับหรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๐๓ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๔ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีตำแหน่งหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ที่ต้องคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือ ของ เจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างคุมขังนั้นหลุดพ้นจากการคุมขังไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ถ้าผู้หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้น เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุก

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าขึ้นไป หรือจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๕ ถ้าการกระทำความผิดในมาตรา ๒๐๔ เป็นการกระทำโดยประมาท ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้หลุดพ้นจากการคุมขังไปด้วยการกระทำโดยประมาทนั้นเป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าขึ้นไป หรือจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดจัดให้ได้ตัวผู้หลุดพ้นจากการคุมขังคืนมาภายในสามเดือน ให้งดการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น

ลักษณะ ๔

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา

มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ แก้วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อัน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดก่อให้เกิดการรบกวนวุ่นวายในที่ประชุม ศาสนิกชน เวลาประชุมกัน นมัสการ หรือ กระทำพิธีกรรมตาม ศาสนาใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดง ว่าเป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวชในศาสนาใดโดย มิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่า ตนเป็นบุคคลเช่นนั้น ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลักษณะ ๕

ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน

มาตรา ๒๐๙ ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิด วัตถุประสงค์ และมีความมุ่งหมาย เพื่อการอันมิชอบ ด้วยกฎ- หมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นองคมนตรี ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า ผู้จัดการ หรือ ผู้ ดำเนินหน้าที่ในคณะบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ นี้ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นช่องโจร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิดที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๑ ผู้ใดประชุมในที่ประชุมองค์หรือช่องโจร ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นองค์หรือช่องโจร เว้นแต่ผู้นั้นจะแสดงได้ว่า ได้ประชุมโดยไม่รู้ว่าเป็นการประชุมขององค์หรือช่องโจร

มาตรา ๒๑๒ ผู้ใด

(๑) จัดหาที่ประชุม หรือที่พำนัก ให้แก่องค์หรือช่องโจร

(๒) ชักชวนบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกองค์หรือพรรคพวกช่องโจร

(๓) อุปการะองค์หรือช่องโจรโดยให้ทรัพย์สินหรือโดยประการอื่น หรือ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๔) ช่วยจำหน่ายทรัพย์สินที่ยึด หรือช่องโง่ได้มาโดยการกระทำความผิด

ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับ ผู้กระทำความผิดฐานเป็น
องบหรือช่องโง่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑๓ ถ้าสมาชิกองบหรือพรรคพวกช่องโง่คนหนึ่งคนใดได้กระทำความผิด ตามความมุ่งหมายขององบหรือช่องโง่นั้น สมาชิกองบหรือพรรคพวกช่องโง่ที่อยู่ด้วย
ในขณะกระทำความผิด หรืออยู่ด้วยในที่ประชุมแต่ไม่ได้
คัดค้านในการตกลงให้กระทำความผิดนั้น และบรรดาหัวหน้า
ผู้จัดการหรือผู้ตำแหน่งหน้าที่ในองบหรือช่องโง่นั้น ต้อง
ระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นทุกคน

มาตรา ๒๑๔ ผู้ใดประพฤติดนเป็นปกติธุระเป็นผู้จัดหา
ที่พำนัก ที่ซ่อนเร้นหรือที่ประชุมให้บุคคลซึ่งตนรู้ว่าเป็นผู้
กระทำความผิดที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ นี้ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดนั้น เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา
มารดา บุตร สามหรือภริยาของผู้กระทำ ศาลจะไม่ลงโทษ
ก็ได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้ายขู่เข็ญว่า จะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธ บรรดาผู้กระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้หนึ่งซึ่งสั่งการในการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๖ เมื่อเจ้าพนักงานส่งผู้ทวมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๕ ให้เลิกไป ผู้ใดไม่เลิก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลักษณะ ๖

ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน

มาตรา ๒๑๗ ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) โรงเรือน เรือ หรือแพที่คนอยู่อาศัย

(๒) โรงเรือน เรือ หรือแพ อันเป็นที่เก็บ หรือที่ทำ
สินค้า

(๓) โรงมหรสพหรือสถานที่ประชุม

(๔) โรงเรือน อันเป็น สาธารณสมบัติ ของ แผ่นดิน
เป็น สาธารณสถาน หรือ เป็นที่สำหรับประกอบพิธีกรรม ตาม
ศาสนา

(๕) สถานีรถไฟ ท่าอากาศยานหรือที่จอดรถหรือเรือ
สาธารณะ

(๖) เรือกลไฟ หรือรถยนต์ อันมีระวางตั้งแต่ห้า
ตันขึ้นไป อากาศยานหรือรถไฟที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะ

ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปี
ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๑๙ ผู้ใด ครอบครอง เพื่อ กระทำความผิด ดัง
กล่าวในมาตรา ๒๑๗ หรือมาตรา ๒๑๘ ต้องระวางโทษเช่น
เดียวกับพยายามกระทำความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๒๒๐ ผู้ใด กระทำ ให้เกิดเพลิงไหม้ แก้ววัตถุ
ใดๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท .

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินตามทรัพย์สินในมาตรา ๒๑๘ ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๘

มาตรา ๒๒๑ ผู้ใด กระทำให้เกิด ระเบิด จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๒๒๒ ผู้ใด กระทำให้เกิดระเบิด จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ หรือมาตรา ๒๑๘ ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

มาตรา ๒๒๓ ความผิดดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ หรือมาตรา ๒๒๒ นั้น ถ้าทรัพย์สินที่เป็นอันตราย หรือที่น่าจะเป็นอันตราย เป็นทรัพย์สินที่มีราคาน้อย และการกระทำนั้นไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๒๒๔ ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๑ หรือมาตรา ๒๒๒ เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความต้องระวางโทษ ประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ หกหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๒๕ ผู้ใด กระทำให้ เกิดเพลิงไหม้ โดยประมาท และเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย หรือการกระทำ โดยประมาทนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒๖ ผู้ใด กระทำด้วยประการใด ๆ แก่ โรงเรือน ไร่ ไร่ ท้องไร่หรือไร่สาธารณะ หุ่นทอดจอดเรือ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร เครื่องกล สายไฟฟ้าหรือสิ่งที่ทำไว้ เพื่อบอกกันอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน จนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๒๒๗ ผู้ใดเป็นผู้มิวิชาชีพ ในการออกแบบ ควบคุม หรือทำการก่อสร้าง ซ่อมแซมหรือรื้อถอน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือวิธีการ อันพึงกระทำการนั้น ๆ โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิด อันตรายแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒๘ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ เพื่อให้เกิดอุทกภัย หรือเพื่อให้เกิดขัดข้องแก่การใช้น้ำซึ่งเป็น สาธารณูปโภค ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคล อื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้า การกระทำผิดดังกล่าว ในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิด อันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาท ถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๒๒๙ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ให้ทาง สาธารณ ประตุน้ำ ทานบ เขื่อน อันเป็นส่วนของทาง สาธารณ หรือท่อนลงของอากาศยาน อยู่ในลักษณะอันน่า

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

จะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๐ ผู้ใดเอาสิ่งใด ๆ กีดขวางทางรถไฟหรือทางรถราง ทำให้รางรถไฟหรือรางรถรางหลุด หลวมหรือเคลื่อนจากที่ หรือกระทำแก่เครื่องสัญญาณจนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การเดินรถไฟหรือรถราง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๒๓๑ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ประกาศการ หุ่น สัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งจัดไว้เป็นสัญญาณเพื่อความปลอดภัยในการจราจรทางบก การเดินเรือหรือการเดินอากาศ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรทางบก การเดินเรือหรือการเดินอากาศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๒๓๒ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ยานพาหนะดังต่อไปนี้ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

- (๑) เรือเดินทะเล อากาศยาน รถไฟหรือรถราง
- (๒) รถยนต์ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ หรือ
- (๓) เรือกลไฟ หรือรถยนต์อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๓ ผู้ใดใช้ยานพาหนะรับจ้างขนส่งคนโดยสาร เมื่อยานพาหนะนั้นมีลักษณะหรือมีการบรรทุกจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลในยานพาหนะนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๔ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ แก่สิ่งที่ใช้ในการผลิต ในการส่งพลังงานไฟฟ้าหรือในการส่งน้ำ จนเป็นเหตุให้ประชาชนขาดความสะดวก หรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๕ ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้การสื่อสารสาธารณะทางไปรษณีย์ ทางโทรเลข ทางโทรศัพท์

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

หรือทางวิทยุขัดข้อง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๖ ผู้ใดปลอมปนอาหาร ยาหรือเครื่องอุปโภคบริโภคอื่นใด เพื่อบุคคลอื่นเสพยาหรือใช้ และการปลอมปนนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ หรือจำหน่าย หรือเสนอขาย สิ่งเช่นว่านั้นเพื่อบุคคลเสพยาหรือใช้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓๗ ผู้ใดเอาของที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจือลงในอาหาร หรือในน้ำซึ่งอยู่ในบ่อสระหรือถังน้ำใด ๆ และอาหารหรือยานนั้นได้มียุหรือจัดไว้เพื่อประชาชนบริโภค ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๓๘ ถ้าการกระทำความผิด ตามมาตรา ๒๒๖ ถึงมาตรา ๒๓๗ เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๓๕ ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๒๖ ถึง
มาตรา ๒๓๗ เป็นการกระทำโดยประมาท และใกล้จะเป็น
อันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลักษณะ ๗

ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง

หมวด ๑

ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา

มาตรา ๒๔๐ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งเงินตรา ไม่ว่าจะ
ปลอมขึ้นเพื่อให้เป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งอื่นใด
ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือทำปลอมขึ้น
ซึ่งพันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตร
นั้น ๆ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเงินตรา ต้องระวาง
โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และ
ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๔๑ ผู้ใดแปลงเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญ
กระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้
อำนาจให้ออกใช้ หรือแปลงพันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

สำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ ให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้
ผู้โอนเชื่อว่ามูลค่าสูงกว่าจริง ผู้โอนกระทำความผิดฐานแปลง
เงินตรา ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่
ห้าปี ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๔๒ ผู้ใดกระทำ โดยทุจริตให้ เหยี่ยญกระ-
ษาแผ่นดินซึ่งรัฐบาลออกใช้มีน้ำหนักลดลง ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ผู้ใดนำเข้าไปในราชอาณาจักร นำออกใช้หรือมีไว้เพื่อ
นำออกใช้ ซึ่ง เหยี่ยญกระษาแผ่นดิน ห้ามผู้ กระทำโดยทุจริตให้นำ-
หนักลดลงตามความในวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๔๓ ผู้ใดนำเข้าไปใน ราชอาณาจักร ซึ่งสิ่งใด ๆ
อันเป็นของปลอมตามมาตรา ๒๔๐ หรือของแปลงตามมาตรา
๒๔๑ ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

มาตรา ๒๔๔ ผู้ใดมีไว้เพื่อนำออกใช้ ซึ่งสิ่งใด ๆ อัน
คนได้มาโดยรู้ว่าเป็นของปลอมตามมาตรา ๒๔๐ หรือของ
แปลงตามมาตรา ๒๔๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง
สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๕ ผู้ใดได้มาซึ่งสิ่งใด ๆ โดยไม่รู้ว่าเป็น
ของปลอมตามมาตรา ๒๔๐ หรือของแปลงตามมาตรา ๒๔๑

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ถ้าต่อมาผู้เป็นเจ้าของปลอมหรือของแปลงเช่นนั้น ยังขน
นำออกใช้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกิน
สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔๖ ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอม
หรือแปลงเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือ
สิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือ
สำหรับปลอมหรือแปลงพันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญสำหรับ
รับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ หรือเครื่องมือหรือวัตถุเช่นนั้น
เพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
ห้าถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๗ ถ้าการกระทำความผิดในหมวดนี้เป็นกา
รกระทำเกี่ยวกับเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตร
หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลต่างประเทศ ออกใช้ หรือให้อำนาจให้
ออกใช้ หรือเกี่ยวกับพันธบัตรรัฐบาลต่างประเทศ หรือใบ
สำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวาง
โทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

มาตรา ๒๔๘ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๐
มาตรา ๒๔๑ หรือมาตรา ๒๔๗ ได้กระทำความผิดตามมาตรา
อื่นที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้เกี่ยวกับสิ่งทดนปลอมหรือแปลง

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

นั้นด้วย ให้ลงโทษผู้^๕นั้นตามมาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ หรือ
มาตรา ๒๔๒ แต่กระหนเดียว

มาตรา ๒๔๔ ผู้ใดทำบัตรหรือโลหธาตุอย่างใด ๆ ให้
มีลักษณะและขนาดคล้ายคลึงกับเงินตรา ไม่ว่าจะ^๕เป็นเหรียญ
กระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้
อำนาจให้ออกใช้หรือพันธนบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับ
รับดอกเบย^๕พันธนบัตรนั้น ๆ หรือจำหน่ายบัตรหรือโลหธาตุเช่น
ว่านั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน
สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการจำหน่ายบัตร หรือโลหธาตุ ดังกล่าว ในวรรคแรก
เป็นการจำหน่าย โดยการนำออกใช้ดังเช่นสิ่งใด ๆ ที่กล่าวใน
วรรคแรก ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๒

ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์และตัว

มาตรา ๒๕๐ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอย
ตราแผ่นดิน หรือพระปรมาภิไธย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
ห้าถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๒๕๑ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราหรือรอยตราของทบวงการเมือง ขององค์การสาธารณ หรือของเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๕๒ ผู้ใดใช้ดวงตรา รอยตราหรือพระปรมาภิไธย ดังกล่าวมาในมาตรา ๒๕๐ หรือมาตรา ๒๕๑ อันเป็นดวงตรา รอยตราหรือพระปรมาภิไธยที่ทำปลอมขึ้น ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ๆ

มาตรา ๒๕๓ ผู้ใดได้มาซึ่งดวงตรา หรือรอยตราดังกล่าวในมาตรา ๒๕๐ หรือมาตรา ๒๕๑ ซึ่งเป็นดวงตราหรือรอยตราอันแท้จริง และใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้นโดยมิชอบในประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่น หรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ หรือมาตรา ๒๕๑ นั้น

มาตรา ๒๕๔ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งแสตมป์รัฐบาล ซึ่งใช้สำหรับการไปรษณีย์ การภาษีอากรหรือการเก็บค่าธรรมเนียม หรือแปลงแสตมป์รัฐบาล ซึ่งใช้ในการเช่นนั้นให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง ต้อง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหมื่นบาท

มาตรา ๒๕๕ ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน พระปรมาภิไธย ดวงตราหรือรอยตราของทบวงการเมือง ขององค์การสาธารณ หรือของเจ้าพนักงาน หรือแสตมป์ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ หรือมาตรา ๒๕๔ อันเป็นของปลอม หรือของแปลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๕๖ ผู้ใดลบ ถอนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่แสตมป์รัฐบาลซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕๔ และมีเครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใดแสดงว่าใช้ไม่ได้แล้ว เพื่อให้ใช้ได้ อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๗ ผู้ใดใช้ ขाय เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่งแสตมป์อันเกิดจากการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๕๔ หรือมาตรา ๒๕๖ ไม่ว่าการกระทำตามมาตรานั้น ๆ จะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้อง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๔ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งตัวโดยสาร ซึ่งใช้ในการขนส่งสาธารณะ หรือแปลงตัวโดยสารซึ่งใช้ในการขนส่งสาธารณะให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง หรือลบ ถอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่ตัวเช่นนั้น ซึ่งมีเครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด แสดงว่าใช้ไม่ได้แล้วเพื่อให้ใช้ได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๕ ถ้าการกระทำตามมาตรา ๒๕๔ เป็นการกระทำเกี่ยวกับตัวที่จำหน่ายแก่ประชาชน เพื่อผ่านเข้าสถานที่ใด ๆ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๐ ผู้ใดใช้ ขาย เสนอขาย แลกเปลี่ยนหรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่งตัวอันเกิดจากการกระทำความผิดในมาตรา ๒๕๔ หรือมาตรา ๒๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๑ ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอม หรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

หรือมาตรา ๒๕๕ หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นนั้นเพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๒ ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๗ หรือมาตรา ๒๖๑ เป็นการกระทำเกี่ยวกับแสตมป์รัฐบาลต่างประเทศ ผู้กระทำต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

มาตรา ๒๖๓ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๘ มาตรา ๒๕๙ หรือมาตรา ๒๖๒ ได้กระทำความผิดตามมาตราอื่นที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ อันเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดจากการกระทำความผิดนั้นด้วย ให้ลงโทษผู้นั้นตามมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๘ มาตรา ๒๕๙ หรือมาตรา ๒๖๒ แต่กระหนเดียว

หมวด ๓

ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร

มาตรา ๒๖๔ ผู้ใดทำ เอกสาร ปลอมขึ้น ทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดเติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้ยื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้ใดกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใด กรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษ หรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้ใดโดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ใดนั้น ถ้าได้กระทำเพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในการกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือประชาชน ให้ถือว่าผู้ใดปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๖๕ ผู้ใด ปลอม เอกสาร สัตติ หรือ เอกสาร ราชการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๖๖ ผู้ใดปลอมเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) เอกสารสัตติอันเป็นเอกสารราชการ
- (๒) พินัยกรรม
- (๓) ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือ ใบสำคัญของใบหุ้น หรือ ใบหุ้นกู้ หรือ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๔) ตัวเงิน

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๖๗ ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงาน ผู้กระทำการตามหน้าที่ จดข้อความอันเป็นที่จริงในเอกสารมหาชน หรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๘ ผู้ใดใช้ หรือ อ้างเอกสาร อันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ หรือมาตรา ๒๖๗ ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ๗

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นผู้ปลอมเอกสารนั้น หรือเป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเองให้ลงโทษตามมาตราแต่กระทางเดียว

มาตรา ๒๖๙ ผู้ใดในการประกอบกิจการในวิชาแพทยกฎหมาย บัญชีหรือวิชาชีพอื่นใด ทำการรับรองเป็นเอกสารอัน

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

เป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดโดยทุจริตใช้หรืออ้างคำรับรองอันเกิดจากการกระทำ ความผิดตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ลักษณะ ๘

ความผิดเกี่ยวกับการค้า

มาตรา ๒๗๐ ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิดอัตราเพื่อเอาเปรียบในการค้า หรือมีเครื่องเช่นนั้นไว้เพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๑ ผู้ใดขายของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จ ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๗๒ ผู้ใด

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๑) เอาชื่อ รูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความใด ๆ ในการประกอบการค้าของผู้คนมาใช้ หรือทำให้ปรากฏที่สินค้า หีบ ห่อ วัตถุที่ใช้หุ้มห่อ แจกความ รายการแสดงราคา จดหมายเกี่ยวกับการค้าหรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าหรือการค้าของผู้คนนั้น

(๒) เลียนป้าย หรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกันจนประชาชนน่าจะ หลงเชื่อ ว่า สถานที่ การค้า ของตน เป็นสถานที่การค้าของผู้คนที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง

(๓) ไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความเท็จเพื่อให้เสียความเชื่อถือในสถานที่การค้า สินค้า อุตสาหกรรมหรือพาณิชย์การของผู้หนึ่งผู้ใด โดยมุ่งประโยชน์แก่การค้าของตน

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๓๓ ผู้ใด ปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๒๗๔ ผู้ใดเลียนเครื่องหมายการค้า ของผู้อื่น
ซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือ
นอกราชอาณาจักร เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๕ ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักร จำหน่าย
หรือเสนอจำหน่าย ซึ่งสินค้าอันเป็นสินค้าที่มั่วซ้อ รูป รอย-
ประดิษฐ์หรือข้อความใด ๆ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๒ (๑)
หรือ สินค้า อัน เป็น สินค้า ที่ มั่ว เครื่องหมายการค้า ปลอม หรือ
เลียน เครื่องหมายการค้า ของ ผู้อื่น ตามความใน มาตรา ๒๗๓
หรือมาตรา ๒๗๔ ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

ลักษณะ ๕

ความผิดเกี่ยวกับเพศ

มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิง ซึ่งมีไช้
ภริยาของตนโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประ-
ทุมร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดย
ทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุก

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕
ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่น
บาท

มาตรา ๒๗๗ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกิน
สิบสามปี โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้อง
ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่
สี่พันบาทถึงสองหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๒๗๘ ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า
สิบสามปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย
โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดย
ทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๙ ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกิน
สิบสามปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าในการกระทำความผิดตามวรรคแรก ผู้กระทำได้
กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถจัดขึ้นได้ หรือโดยทำให้
เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๐ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖
มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๗๙ เป็นเหตุให้
ผู้ถูกกระทำ

(๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสามหมื่น
บาท

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี และปรับ
ตั้งแต่สองหมื่นสี่พันบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๒๘๑ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖
หรือมาตรา ๒๗๘ นั้น ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล ไม่เป็น
เหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย มิได้
เกิดขึ้น โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกัน อันมีลักษณะ เป็นการ
โทรมหนี้ย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ใน
มาตรา ๒๘๕ เป็นความผิดอันยอมความได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๘๒ ผู้ใดเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งเด็กหญิง หรือหญิงอายุยังไม่เกินสิบแปดปี โดยเด็กหญิงหรือหญิงนั้น จะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ไม่ว่าการกระทำต่าง ๆ อันประกอบ เป็นความผิดนั้นจะได้กระทำในประเทศต่างกันหรือไม่

มาตรา ๒๘๓ ผู้ใดเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจ ครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่น สิบพันบาท ไม่ว่าการกระทำต่าง ๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้น จะได้กระทำในประเทศต่างกันหรือไม่

มาตรา ๒๘๔ ผู้ใดพาหญิงไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจ ครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่น สิบพันบาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒๘

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ผู้ใดซ่อนเร้นหญิงซึ่งเป็นผู้ถูกพาไป ตามความในวรรค
แรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พาไปนั้น

ความผิดตามมาตรา^{๕๔} เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๔๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓๖
มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๓๙ มาตรา ๒๔๐ มาตรา
๒๔๑ หรือมาตรา ๒๔๓ เป็นการกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์
ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ
หรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล
ผู้กระทำ ต้องระวางโทษหนักกว่า ที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ
หนึ่งในสาม

มาตรา ๒๔๖ ชายใดอายุกว่าสิบหกปี ดำรงชีพอยู่ด้วย
ผลจากการหากินของหญิงนครโสเภณี ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ชายใด ไม่มีปัจจัย อย่างอื่น อันปรากฏสำหรับ ดำรงชีพ
หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และ

(๑) ปรากฏว่าอยู่ร่วมกับหญิงนครโสเภณี หรือสม
คมกับหญิงนครโสเภณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจ

(๒) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงินหรือประโยชน์อย่าง
อื่น โดยหญิงนครโสเภณีเป็นผู้จัดให้ หรือ

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

(๓) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยเหลือ หุ้น นครโสเภณี ในการทะเลาะวิวาทกับผู้ตกค้ำกับหุ้นนครโสเภณีนั้น

ให้ถือว่าชาวนั้นดำรงชีพอยู่ด้วยผลจากการหาเงินของหุ้นนครโสเภณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากหุ้นนครโสเภณี ซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม

มาตรา ๒๘๗ ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการจ่ายแจกหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิตภัณฑ์ไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกป็นอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใดๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์หรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว จ่ายแจก

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

หรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เข้าวัดหรือสิ่งของเช่น
ว่านั้น

(๓) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุ
หรือสิ่งของลามกดังกล่าวนั้น โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการ
ใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา^๕ หรือ
โฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุ หรือสิ่งลามกดังกล่าวนั้นจะหาได้
จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน
หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลักษณะ ๑๐

ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

หมวด ๑

ความผิดต่อชีวิต

มาตรา ๒๔๔ ผู้ใดฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษประหารชีวิต
จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๒๔๕ ผู้ใด

(๑) ฆ่าบุพการี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

---

(๒) นำเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือ
เพราะเหตุที่จะกระทำ หรือได้กระทำการตามหน้าที่

(๓) นำผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ในการที่เจ้าพนักงาน
นั้นกระทำตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่บุคคลนั้นจะช่วยหรือ
ได้ช่วยเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว

(๔) นำผู้เฝ้าโดยใคร่ตรงไว้ก่อน

(๕) นำผู้เฝ้าโดยทรมานหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย

(๖) นำผู้เฝ้าเพื่อเตรียมการ หรือเพื่อความ
สะดวกในการที่จะกระทำความผิดอย่างอื่น หรือ

(๗) นำผู้เฝ้าเพื่อจะเอา หรือเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์อัน
เกิดแต่การที่ตนได้กระทำความผิดอื่น เพื่อปกปิดความผิดอื่น
ของตน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นอาญา ในความผิดอื่นที่ตนได้
กระทำไว้

ต้องระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา ๒๕๐ ผู้ใดมิได้มีเจตนาฆ่า แต่ทำร้ายผู้อื่นจน
เป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
สามถึงสิบห้าปี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่ง ประการใด ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๕ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี

มาตรา ๒๔๑ ผู้ใดกระทำความผิดโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๔๒ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยการปฏิบัติอันทารุณ หรือด้วยปัจจัยคล้ายคลึงกันแก่บุคคลซึ่งต้องฟังตน ในการดำรงชีพหรือในการอื่นใด เพื่อให้บุคคลนั้นฆ่าตนเอง ถ้าการฆ่าตนเองนั้นได้เกิดขึ้นหรือได้มีการพยายามฆ่าตนเอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๒๔๓ ผู้ใดช่วย หรือยุยงเด็กอายุยังไม่เกินสิบหกปี หรือผู้ซึ่งไม่สามารถเข้าใจว่าการกระทำของตนมีสภาพหรือสารสำคัญอย่างไร หรือไม่สามารถบังคับการกระทำของตนได้ ให้ฆ่าตนเอง ถ้าการฆ่าตนเองนั้นได้เกิดขึ้นหรือได้มีการพยายามฆ่าตนเอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๕๔ ผู้ใดเข้าร่วม ในการชุลมุน ต่อสู้ ระหว่าง
บุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะ
เป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ ถึงแก่ความตายโดยการ
กระทำในการชุลมุนต่อสู้กัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้เข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้กันแสดงได้ว่า ได้
กระทำไป เพื่อบังคับ การชุลมุนต่อสู้กัน หรือ เพื่อบังคับกัน โดย
ชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

หมวด ๒

ความผิดต่อร่างกาย

มาตรา ๒๕๕ ผู้ใด ทำร้ายผู้อื่น จนเป็นเหตุ ให้เกิดอัน-
ตรายแก่กาย หรือจิตใจของผู้นั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน
ทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับ
ไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๖ ผู้ใด กระทำ ความผิด ฐานทำร้าย ร่างกาย
ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๒๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๒๕๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย
จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี

อันตรายสาหัสนั้น คือ

- (๑) ตาบอด หูหนวก ลิ้นขาด หรือเสียमानประสาท
- (๒) เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถสืบพันธุ์
- (๓) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด
- (๔) หน้าที่เสียโฉมอย่างติดตัว
- (๕) แท้งลูก
- (๖) จิตพิการอย่างติดตัว
- (๗) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอด

ชีวิต

(๘) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บ ด้วย อาการทุกขเวทนา
เกินกว่ายี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกิน
กว่ายี่สิบวัน

มาตรา ๒๕๘ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๕๗ ถ้า
ความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๒๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๕๕ ผู้ใดเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ระหว่างบุคคลแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำในการชุมนุมต่อสู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้เข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้นั้นแสดงได้ว่า ได้กระทำไปเพื่อห้ามการชุมนุมต่อสู้ หรือเพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๓๐๐ ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๓

ความผิดฐานทำให้แท้งลูก

มาตรา ๓๐๑ หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูก หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๒ ผู้ใดทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัส
อย่างอื่นด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือ
ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงถึงแก่ความตาย ผู้
กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสอง
หมื่นบาท

มาตรา ๓๐๓ ผู้ใด ทำให้หญิงทั้งลูก โดยหญิงนั้น ไม่ยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้า การกระทำนั้นเป็นเหตุให้ หนีภัยรับ อันตราย สาหัส
อย่าง หนึ่ง หนึ่ง ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง
สิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงถึงแก่ความตาย ผู้
กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่
หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๓๐๔ ผู้ใดเพียงแต่พยายาม กระทำ ความผิด
ตามมาตรา ๓๐๑ หรือมาตรา ๓๐๒ วรรคแรก ผู้นั้นไม่ต้อง
รับโทษ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๓๐๕ ถ้าการกระทำความผิด ดังกล่าวในมาตรา ๓๐๑ และมาตรา ๓๐๒ นั้น เป็นการกระทำของนายแพทย์ และ

(๑) จำเป็นต้องกระทำ เนื่องจากสุขภาพของหญิงนั้น หรือ

(๒) หญิงมีครรภ์ เนื่องจากการกระทำความผิดอาญา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ หรือมาตรา ๒๘๔

ผู้กระทำไม่มีความผิด

หมวด ๔

ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา

มาตรา ๓๐๖ ผู้ใดทอดทิ้งเด็กอายุยังไม่เกินเก้าปีไว้ ณ ที่ใด เพื่อให้เด็กนั้นพ้นไปเสียจากตน โดยประการที่ทำให้ เด็กนั้นปราศจากผู้ดูแล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๗ ผู้ใดมีหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญา ต้องดูแลผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้ เพราะอายุ ความป่วยเจ็บ กายพิการหรือจิตพิการ ทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้นั้นเสียโดย

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๘ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๖ หรือมาตรา ๓๐๗ เป็นเหตุให้ผู้ถูกทอดทิ้งถึงแก่ความตาย หรือรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๓ หรือมาตรา ๒๕๔ นั้น

ลักษณะ ๑๑

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

หมวด ๑

ความผิดต่อเสรีภาพ

มาตรา ๓๐๕ ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายจนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้นหรือจำยอมต่อสิ่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยมีอาวุธ หรือ
โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป หรือได้
กระทำเพื่อให้ผู้ถูกข่มขืนใจทำ ถอน ทำให้เสียหาย หรือ
ทำลายเอกสารสิทธิอย่างใด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ากระทำโดยอย่างอื่นเจองัยหรือชองใจ ไม่ว่าอภัย
หรือชองใจนั้นจะมีอยู่หรือไม่ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หนึ่งถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่น
บาท

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือ
กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูก
หน่วงเหนี่ยวถูกกักขังหรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกายนั้น
ถึงแก่ความตาย หรือรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวาง-
โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ หรือมาตรา
๒๕๔ นั้น

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๓๑๑ ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยว ถูกกักขังหรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวถูกกักขัง หรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกายจนถึงแก่ความตายหรือรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๑ หรือมาตรา ๓๐๐

มาตรา ๓๑๒ ผู้ใดเพื่อจะเอาคนลงเป็นทาส หรือให้ฐานะคล้ายทาส นำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรพามาจากที่ใด ชื่อ ชาย จำหน่าย รับหรือหน่วงเหนี่ยวซึ่งบุคคลหนึ่งบุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๓๑๓ ผู้ใดเพื่อได้มาซึ่งค่าไถ่

(๑) เอาตัวเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีไป

(๒) เอาตัวบุคคลอายุกว่าสิบสามปีไป โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้อำนาจประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมหรือใช้วิธีข่มขู่ใจด้วยประการอันใด หรือ

(๓) หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังบุคคลใด

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรกเป็นเหตุให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือผู้ถูกกักขังนั้นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี

ถ้าการกระทำความผิดนั้นเป็นเหตุให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือผู้ถูกกักขังนั้นถึงแก่ความตาย หรือเป็นการกระทำโดยทรมาน หรือโดยทารุณโหดร้าย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำนั้นรับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๓๑๔ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๓ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๓๑๕ ผู้ใดกระทำการเป็นกนกลาง โดยเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างใดก็ตามที่ได้จากผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๓ หรือจากผู้ที่จะให้ค่าไถ่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๓๑๖ ถ้าผู้กระทำความผิดตาม มาตรา ๓๑๓
 มาตรา ๓๑๔ หรือมาตรา ๓๑๕ จัดให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้
 ถูกหน่วยงาน หรือผู้ถูกกักขังได้รับเสรีภาพ ก่อนศาลชั้นต้น
 พิพากษา โดยผู้นั้นได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะ
 อันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต ให้ลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย
 กำหนดไว้ แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๓๑๗ ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร พราก
 เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ไปเสียจากผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล
 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่
 หกพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ผู้ใดโดยทุจริต ขอ จำหน่ายหรือรับตัวเด็กซึ่งถูกพราก
 ตามความในวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พรากนั้น

มาตรา ๓๑๘ ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบสามปี แต่
 ยังไม่เกินสิบแปดปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือ
 ผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุก
 ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดโดยทุจริต ขอ จำหน่ายหรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูก
 พรากตามความในวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้
 พรากนั้น

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าความผิดดังกล่าวในสองวรรคก่อนได้กระทำเพื่อกำไรหรือเพื่อการอนาจาร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๓๑๕ ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบสามปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อกำไรหรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดโดยทุจริต ช้อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพรากตามความในวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พรากนั้น

มาตรา ๓๒๐ ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจ ด้วยประการอื่นใด พาหรือส่งคนออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคแรกได้กระทำเพื่อให้ผู้ถูกพาหรือส่งไปนั้น ตกอยู่ในอำนาจของผู้ใดโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หรือเพื่อละทิ้งให้เป็นคนอนาถา ผู้กระทำการต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึง
หนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๒๑ ความผิด ตามมาตรา ๓๐๕ วรรคแรก
มาตรา ๓๑๐ วรรคแรก และมาตรา ๓๑๑ วรรคแรก เป็น
ความผิดอันยอมความได้

หมวด ๒

ความผิดฐานเปิดเผยความลับ

มาตรา ๓๒๒ ผู้ใดเปิดเผยหรือเอาจดหมาย โทรเลข
หรือเอกสารใดๆ ซึ่งเปิดเผยของผู้อื่นไป เพื่อล่วงรู้ข้อความ
ลับ เพื่อนำข้อความในจดหมายโทรเลขหรือเอกสารเช่นว่า
นั้นออกเปิดเผย ถ้าการกระทำนั้นจะเกิดความเสียหาย
แก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ
ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒๓ ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่น
โดยเหตุที่เป็นเจ้าพนักงานผู้หนึ่งคนหนึ่ง โดยเหตุที่ประกอบ
อาชีพเป็นแพทย์ เภสัชกร คนจำหน่ายยา นางผดุงครรภ์
ผู้พยาบาล นักบวช หมอความ ทนายความหรือผู้สอบบัญชี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หรือโดยเหตุที่เป็นผู้ช่วยในการประกอบอาชีพนั้น แล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับการศึกษาอบรมในอาชีพดังกล่าวในวรรคแรก เปิดเผยความลับของผู้อื่น อันตนได้ล่วงรู้หรือได้มาในการศึกษาอบรมนั้น ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๓๒๔ ผู้ใดโดยเหตุที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่ วิชาชีพหรืออาชีพอันเป็นที่ไว้วางใจ ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การค้นพบ หรือการนิมิตในวิทยาศาสตร์ เปิดเผยหรือใช้ความลับนั้นเพื่อประโยชน์ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒๕ ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หมวด ๓

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา ๓๒๖ ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒๗ ผู้ใดใส่ความผู้ตายต่อบุคคลที่สามและการใส่ความนั้นน่าจะเป็นเหตุให้ บิดา มารดา คู่สมรสหรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒๖ นั้น

มาตรา ๓๒๘ ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏด้วยวิธีใด แผ่นเสียงหรือสิ่งบันทึกเสียงอย่างอื่น กระทำโดยการกระจายเสียง หรือโดยกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๓๒๕ ผู้ใดแสดงความคิดเห็น หรือ ข้อความใด
โดยสุจริต

(๑) เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือป้องกัน
ส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม

(๒) ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติการตามหน้าที่

(๓) ดิชม ด้วยความเป็นธรรม ซึ่ง บุคคล หรือ สิ่งใด
อันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ หรือ

(๔) ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องดารดำเนิน
การอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม

ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา ๓๓๐ ในกรณีหมิ่นประมาท ถ้าผู้ถูกหาว่ากระทำ
ความผิด พิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นความ
จริง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

แต่ห้ามไม่ให้พิสูจน์ ถ้าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้น
เป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์ จะไม่เป็น
ประโยชน์แก่ประชาชน

มาตรา ๓๓๑ คู่ความ หรือทนายความของคู่ความ ซึ่ง
แสดงความคิดเห็น หรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีใน

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ศาล เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา ๓๓๒ ในคดี หมิ่นประมาท ซึ่งมีคำพิพากษาว่า จำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่ง

(๑) ให้อยึด และทำลายวัตถุหรือส่วนของวัตถุที่มีข้อความหมิ่นประมาท

(๒) ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลายฉบับ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา

มาตรา ๓๓๓ ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดฐานหมิ่นประมาทตายเสียก่อน ร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรสหรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

ลักษณะ ๑๒

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

หมวด ๑

ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์

มาตรา ๓๓๔ ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลัก

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกิน หกพันบาท

มาตรา ๓๓๕ ผู้ใดลักทรัพย์

(๑) ในเวลากลางคืน

(๒) ในที่หรือบริเวณที่มีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ เหตุทุกขภัยแก่ รถไฟ หรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสาร หรือภัยพิบัติอื่น ทำนองเดียวกัน หรืออาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นนั้น หรืออาศัย โอกาสที่ประชาชนกำลังตื่นกลัวภัยอันตรายใดๆ

(๓) โดยทำอันตรายสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคล หรือทรัพย์หรือโดยผ่านสิ่งเช่นนั้นเข้าไปด้วยประการใดๆ

(๔) โดยเข้าทาง ช่องทาง ซึ่งได้ทำขึ้น โดยไม่ได้จ้าง ให้เป็นทางคนเข้า หรือเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้

(๕) โดยแปลงตัวหรือปลอมตัวเป็นผู้อื่น มอมหน้ำ หรือทำด้วยประการอื่นเพื่อไม่ให้เห็นหรือจำหน้าได้

(๖) โดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

(๗) โดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ตั้งแต่สองคนขึ้นไป

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๔) ในเคหสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ ที่ตนได้เข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้นๆ

(๕) ในสถานที่บูชาสาธารณะ สถานที่รถไฟ ท่าอากาศยาน ท่าจอดรถหรือเรือสาธารณะ สาธารณสถานสำหรับขนถ่ายสินค้า หรือในขบวนยานสาธารณะ

(๑๐) ที่ไซหรือมวนไถเพื่อสาธารณประโยชน์

(๑๑) ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง

(๑๒) ที่เป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์ หรือเครื่องมืออันมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรมหรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าความผิดนั้นเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ใน อนุมาตรา ดังกล่าวแล้ว ตั้งแต่สอง อนุมาตราขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นห้าพันบาท

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรานี้ เป็นการ
กระทำโดยความจำใจหรือความยากจนเหลือทนทาน และ
ทรัพย์สินมีราคาเล็กน้อย ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดดังที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ก็ได้

มาตรา ๓๓๖ ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาข้างหน้า ผู้
นั้นกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อนับ อันตราย แก่กาย
หรือจิตใจ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี
และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อนับ อันตราย สิ้น
ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับ
ตั้งแต่หกพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อนับถึงแก่ความตาย ผู้
กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับ
ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

หมวด ๒

ความผิดฐานกรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์

มาตรา ๓๓๓ ผู้ใด ช่มชู้ใจผู้อื่นให้ยอมให้ หรือยอม
จะให้ตน หรือผู้อื่น ได้ ประโยชน์ใน ลักษณะที่ เป็น ทรัพย์ สิ้น
โดยใช้ กำลัง ประทแยง หรือ โดย ขู่เข็ญว่า จะทำ อันตรายต่อ
ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญ
หรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกช่มชู้ใจยอมเช่นนั้น ผู้
กระทำความ ผิดฐาน กรรโชกต้อง ระวางโทษ จำคุกไม่ เกิน ห้าปี
และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าความผิดฐานกรรโชกได้กระทำโดย

(๑) ขู่จะฆ่า ขู่จะทำร้ายร่างกายให้ผู้ถูกช่มชู้ใจ
หรือผู้อื่นให้ได้รับอันตรายสาหัส หรือขู่จะทำให้เกิดเพลิง
ไหม้แก่ทรัพย์สินของผู้ถูกช่มชู้ใจหรือผู้อื่น หรือ

(๒) มีอาวุธติดตัวมาขู่เข็ญ

ผู้กระทำ ต้อง ระวาง โทษ จำคุก ตั้งแต่ หก เดือน ถึง เจ็ดปี
และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๓๔ ผู้ใด ช่มชู้ใจผู้อื่นให้ยอมให้ หรือยอม
จะให้ตน หรือผู้อื่น ได้ประโยชน์ ในลักษณะที่ เป็น ทรัพย์ สิ้น
โดยขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยความลับ ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ผู้ถูกขู่เช็กหรือบุคคลที่สามเสียหาย จนผู้ถูกข่มขืนใจยอม
เช่นนั้น ผู้กระทำความผิดฐานรัดเอาทรัพย์สิน ต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาท
ถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๓๓๕ ผู้ใด ลัก ทรัพย์สิน โดยใช้กำลัง ประทุษร้าย
หรือขู่เช็กว่าในทันทีนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

(๑) ให้ความ สะดวก แก่ การ ลัก ทรัพย์สิน หรือ การพา
ทรัพย์สินนั้นไป

(๒) ให้อยู่ในเชิงทรัพย์สิน

(๓) ยึดถือเอาทรัพย์สินนั้นไว้

(๔) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ

(๕) ให้พ้นจากการจับกุม

ผู้กระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หนึ่งถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่น
บาท

ถ้าความผิดนั้น เป็นการ กระทำที่ ประกอบด้วย ลักษณะ
ดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดแห่งมาตรา ๓๓๕
ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสิบปี และปรับ
ตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๓๔๐ ผู้ใดชิงทรัพย์ โดยร่วม กระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าในการปล้นทรัพย์ ผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธติดตัวไปด้วย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ถ้าการ ปล้นทรัพย์ ได้กระทำ โดยแสดง ความ ทารุณจน
เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ใช้นับถึง ๖
วัตถุประสงค์หรือกระทำความผิด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ตลอดชีวิต หรือจำคุกสิบปี

ถ้าการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้
กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

หมวด ๓

ความผิดฐานฉ้อโกง

มาตรา ๓๔๑ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการ
แสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอก
ให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังกล่าวนี้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจาก
ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือ
บุคคลที่สามทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความ
ผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔๒ ถ้าในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ผู้
กระทำ

(๑) แสดงตนเป็นคนอื่น หรือ

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

---

(๒) อาศัยความเบาปัญญาของผู้ถูกลดลงซึ่งเป็น
เด็ก หรืออาศัยความอ่อนแอแห่งจิตของผู้ถูกลดลง

ผู้กระทำการต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่
เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔๓ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๑ได้
กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นที่เท็จต่อประชาชน หรือ
ด้วยการปกปิดความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ผู้
กระทำการต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่ง
หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ต้องด้วย
ลักษณะดังกล่าวในมาตรา ๓๔๒ อนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใด
ด้วย ผู้กระทำการต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และ
ปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา ๓๔๔ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงบุคคลตั้งแต่
สิบคนขึ้นไปให้ประกอบการงานอย่างใด ๆ ให้แก่ตนหรือให้
แก่บุคคลที่สาม โดยจะไม่ใช่ค่าแรงงานหรือค่าจ้างแก่บุคคล
เหล่านั้น หรือโดยจะใช้ค่าแรงงานหรือค่าจ้างแก่บุคคลเหล่า
นั้นต่ำกว่าที่ตกลงกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๓๔๕ ผู้ใดส่งซื้อและบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่ม หรือเช่าอยู่ในโรงแรม โดยรู้ว่าตนไม่สามารถชำระเงินค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม หรือค่าเช่าอยู่ในโรงแรมนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔๖ ผู้ใดเพื่อเอาทรัพย์สิน ของผู้อื่นเป็นของตนหรือของบุคคลที่สาม ชักจูงผู้หนึ่งผู้ใดให้จำหน่ายโดยเสียเปรียบซึ่งทรัพย์สิน โดยอาศัยเหตุที่ผู้ถูกชักจูงมีจิตอ่อนแอ หรือเป็นเด็กเบาปัญญา และไม่สามารถเข้าใจตามควรซึ่งสารสำคัญแห่งการกระทำของตน จนผู้ถูกชักจูงจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔๗ ผู้ใดเพื่อให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการประกันวินาศภัย แกล้งทำให้เกิดเสียหายแก่ทรัพย์สินอันเป็นวัตถุที่เอาประกันภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔๘ ความผิดในหมวดนี้ นอกจากความผิดตามมาตรา ๓๔๓ เป็นความผิดอันยอมความได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

หมวด ๔

ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้

มาตรา ๓๔๕ ผู้ใดเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือ ทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินอันตนจำนำไว้แก่ผู้อื่น ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๐ ผู้ใดเพอมิให้เจ้าหนี้ของตนหรือของผู้อื่นได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ ย้ายไปเสีย ช่อนเร้นหรือโอนไปให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์สินใดก็ดี แก่ถึงให้ตนเองเป็นหนี้จำนวนใดอันไม่เป็นความจริงก็ดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๑ ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้

หมวด ๕

ความผิดฐานยักยอก

มาตรา ๓๕๒ ผู้ใด ครอบครองทรัพย์สิน ซึ่งเป็นของผู้อื่น หรือของผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เปียคบังเอาทรัพย์สิน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

เป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ผู้ใดกระทำความผิดฐานยักยอก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าทรัพย์สินที่ได้ตกมาอยู่ในความครอบครองของผู้กระทำความผิด เพราะผู้หนึ่งส่งมอบให้โดยสำคัญผิดไปด้วยประการใด หรือเป็นทรัพย์สินเสียหายซึ่งผู้กระทำความผิดเก็บได้ ผู้กระทำต้องระวางโทษแต่เพียงกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๓๕๓ ผู้ใดได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของผู้หนึ่ง หรือทรัพย์สิน ซึ่งผู้หนึ่งเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของผู้หนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๔ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕๒ หรือมาตรา ๓๕๓ ได้กระทำในฐานที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้จัดการทรัพย์สินของผู้หนึ่งตามคำสั่งของศาล หรือตามพันธกรรม หรือในฐานะเป็นผู้มีอาชีพหรือธุรกิจ อันยอมเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๓๕๕ ผู้ใดเก็บได้ซึ่งสิ่งส้างหรมทรัพยอันมีค่า อัน
 ซ่อนหรือฝังไว้โดยพฤติการณ์ซึ่งไม่มีผู้ใดอ้างว่าเป็นเจ้าของได้
 แล้วเบียดบังเอาทรัพยนั้น เป็นของตน หรือของผู้อื่น ต้อง
 ระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท
 หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๖ ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอม
 ความได้

หมวด ๖

ความผิดฐานรับของโจร

มาตรา ๓๕๗ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วย
 พาเอาไปเสีย ซ้อ รับจำนำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งทรัพย
 อันได้มาโดยการกระทำความผิด ถ้าความผิดนั้นเข้าลักษณะ
 ลักทรัพย วิ่งราวทรัพย กรรโชก รัตเอาทรัพย ซึ่งทรัพย
 ปล้นทรัพย ฉ้อโกง บักยกหรือเจ้าพนักงานยกยกทรัพย
 ผู้นั้นกระทำความผิดฐานรับของโจร ต้องระวังโทษจำคุก
 ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 ถ้าการกระทำความผิดฐานรับของโจรนั้น ได้กระทำ
 เพื่อค่ากำไร หรือได้กระทำต่อทรัพยอันได้มาโดยการลักทรัพย

เดิม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ตามมาตรา ๓๓๕ (๑๐) ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสองหมื่นบาท

หมวด ๗

ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

มาตรา ๓๔๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔๙ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๘ ได้กระทำต่อ

(๑) เครื่องกลหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบกิจการหรืออุตสาหกรรม

(๒) ปศุสัตว์

(๓) ยวดยาน หรือ สัตว์พาหนะ ที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะหรือในการประกอบกิจการหรืออุตสาหกรรม หรือ

(๔) พืชหรือพืชผลของกสิกรรม

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๖๒

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๐ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ที่ใช้อยู่หรือมิใช่เพื่อสาธารณประโยชน์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๑ ความผิดตามมาตรา ๓๕๘ และมาตรา ๓๕๙ เป็นความผิดอันยอมความได้

หมวด ๘

ความผิดฐานบุกรุก

มาตรา ๓๖๒ ผู้ใดเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น เพื่อถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือเข้าไปกระทำการใดๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของเขาโดยปกติสุข ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๓ ผู้ใดเพื่อถือเอาอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น เป็นของตน หรือของบุคคลที่สาม ยักยอกหรือทำลายเครื่อง

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

หมายเหตุแห่งอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมด หรือแต่บางส่วน
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๔ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร เข้าไปหรือ
ซ่อนตัวอยู่ในเคหสถาน อาคารเก็บรักษาทรัพย์หรือสำนักงาน
ในความครอบครองของผู้อื่น หรือไม่ยอมออกไปจากสถานที่
เช่นว่านั้นเมื่อผู้มสิทธิที่จะห้ามมิให้เข้าไปได้ไล่ให้ออก ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๖๒
มาตรา ๓๖๓ หรือมาตรา ๓๖๔ ได้กระทำ

(๑) โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลัง
ประทุษร้าย

(๒) โดยมีอาวุธหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกัน
ตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ

(๓) ในเวลากลางคืน
ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๖ ความผิดในหมวดนี้ นอกจากความผิด
ตามมาตรา ๓๖๕ เป็นความผิดอันยอมความได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ภาค ๓

กฎหมาย

มาตรา ๓๖๗ ผู้ใดเมื่อเจ้าพนักงานถามข้อหรือที่อยู่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย ไม่ยอมบอกหรือแกล้งบอกข้อหรือที่อยู่อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๓๖๘ ผู้ใดทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่กฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่เหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการสั่งเช่นนั้น เป็นคำสั่งให้ช่วยทำกิจการในหน้าที่ของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้สั่งให้ช่วยได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๙ ผู้ใดกระทำความผิดประการใดๆ ให้ประกาศภาพโฆษณา หรือเอกสารใดที่เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ปิดหรือแสดงไว้ หรือสั่งให้ปิด หรือแสดงไว้ หลุดลอกหรือไ้ประโยชน์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๓๗๖ ผู้ใดส่งเสียง ทำให้เกิดเสียงหรือกระทำความอื้ออึงโดยไม่เหตุอันสมควร จนทำให้ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๓๗๗ ผู้ใดพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่เหตุสมควร หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อมหรสพ การรื่นเริงหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทและให้ศาลมีอำนาจส่งให้รับอาชุนน

มาตรา ๓๗๘ ผู้ใดทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะหรือสาธารณะสถาน หรือกระทำโดยประการอื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะหรือสาธารณะสถาน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๗๙ ผู้ใดควบคุมดูแลบุคคลวิกลจริต ปลดปล่อยปล่อยให้บุคคลวิกลจริตนั้นออกเที่ยวไปโดยลำพัง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๘๐ ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในภยันตรายแห่งชีวิตซึ่งตนอาจช่วยได้โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น แต่ไม่ช่วยตามความจำเป็น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๓๗๕ ผู้ใดทำให้ร้างระบายน้ำ ร่องน้ำหรือท่อระบายของโสโครก อันเป็นสังฆสาธารณกิจขัดข้องหรือไม่สะดวก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๗๖ ผู้ใดขังบนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗๗ ผู้ใดกวนบวมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้าย ปลอมปละเลเลให้สัตว์นั้นเที่ยวไปโดยลำพัง ในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗๘ ผู้ใดเสพยาหรือของเมาอย่างอื่น จนเป็นเหตุให้ตนเมา ประพฤติวนวายหรือครองสติไม่ได้ขณะอยู่ในถนนสาธารณะ หรือสาธารณะสถาน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๗๙ ผู้ใดชักหรือแสดงอาวุธในการวิวาทต่อสู้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘๐ ผู้ใดทำให้เกิดปฏิกูลแก่น้ำในบ่อ สระ หรือที่ขังน้ำอันมีไว้สำหรับประชาชนใช้สอย ต้องระวางโทษ

เดิม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘๑ ผู้ใดกระทำการทารุณต่อสัตว์ หรือฆ่าสัตว์โดยให้ได้รับทุกขเวทนาอันไม่จำเป็น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘๒ ผู้ใดใช้ให้สัตว์ทำงานจนเกินสมควรหรือใช้ให้ทำงานอันไม่สมควร เพราะเหตุที่สัตว์นั้นป่วยเจ็บ ขรา หรืออ่อนอายุ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘๓ ผู้ใดเมื่อเกิดเพลิงไหม้หรือสาธารณภัยอื่น และเจ้าพนักงานเรียกให้ช่วยระงับ ถ้าผู้นั้นสามารถช่วยได้แต่ไม่ช่วย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘๔ ผู้ใด แกล้งบอกเล่าความเท็จให้เลื่องลือจนเป็นเหตุให้ประชาชนตื่นตกใจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘๕ ผู้ใด โดยไม่ได้รับ อนุญาต อันชอบด้วยกฎหมาย กีดขวางทางสาธารณ จนอาจเป็นอุปสรรคต่อความ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจร โดยวาง หรือทอดทิ้ง
สิ่งของ หรือโดยกระทำด้วยประการอันใด ถ้าการกระทำนั้น
เป็นการกระทำโดยไม่จำเป็น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า
ร้อยบาท

มาตรา ๓๘๖ ผู้ใดขุดหลุมหรือวาง หรือปลูกปักหรือ
วางสิ่งของเกะกะไว้ในทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตอัน
ชอบด้วยกฎหมาย หรือทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่
ละเลยไม่แสดงสัญญาณตามสมควร เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๘๗ ผู้ใดแขวน ติดตั้งหรือวางสิ่งใดไว้โดย
ประการที่น่าจะตกหรือพังลง ซึ่งจะเป็นเหตุอันตราย เปราะ-
เปราะหรือเคื่องร่อนแก่ผู้สัญจรในทางสาธารณะ ต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๘๘ ผู้ใดกระทำการ อันควรรายหน้า ต่อหน้า
ธารกำนัล โดยเปลือยหรือเปิดเผยร่างกาย หรือกระทำการ
ลามกอย่างอื่น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๘๙ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ หนึ่งของ
ข้างตกลง ณ ที่ใด ๆ โดยประการที่น่าจะเป็นอันตรายหรือ
เคื่องร่อนรำคาญแก่บุคคล หรือเป็นอันตรายแก่ทรัพย์สิน หรือ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

กระทำได้ด้วยประการใด ๆ ให้ของโสโครกเประเปื้อนหรือน้ำ
จะเประเปื้อน ตัวบุคคล หรือทรัพย์สิน หรือแก่งทำให้ของ
โสโครกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๐ ผู้ใดกระทำให้โดยประมาท และการกระทำ
นั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๑ ผู้ใดใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็น
เหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๒ ผู้ใดทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัว หรือความ
ตกใจ โดยการขู่เข็ญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๓ ผู้ใดดูหมิ่น ผู้อื่น ชัง หน้า หรือด้วยการ
โฆษณา ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๕๔ ผู้ใดไล่ ต้อนหรือทำให้สัตว์ใด ๆ เข้าใน
สวน ไร่หรือนาของผู้อื่นที่ได้แต่งดินไว้ เพาะพันธุ์ไว้ หรือ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มีพษพัณฐ์ หรือผลิตผลอยุ่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่ง
เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๕ ผู้ใดควบคุมสัตว์ใด ๆ ปลอยปละละเลย
ให้สัตว์นั้นเข้าในสวน ไร่หรือนาของผู้อื่นที่ได้แต่งดินไว้
เพาะพันธุ์ไว้ หรือมีพษพัณฐ์ หรือผลิตผลอยุ่ ต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๕๖ ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ ซึ่งอาจเน่าเหม็น ในหรือ
ริมทางสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๕๗ ผู้ใดในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธาร
กำนัล กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการรังแกหรือข่มเหง
ผู้อื่น หรือกระทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอายหรือเดือดร้อน
รำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่
เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๘ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็น
การทารุณต่อเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี คนป่วยเจ็บหรือคน
ชรา ซึ่งต้องพึ่งผู้อื่นในการดำรงชีพหรือการอื่นใด ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ กฎหมาย
ลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ ได้ประกาศใช้มานานแล้ว และได้มีการ
แก้ไขเพิ่มเติมอยู่หลายแห่งกระจัดกระจายกันอยู่ จึงเป็นการสมควร
ที่จะได้ชำระสด้าง และนำเข้ารูปเป็นประมวลกฎหมายอาญาเดี่ยวในฉบับ
เดียวกัน

อนึ่ง ปรากฏว่าหลักการ บางอย่าง และวิธีการลงโทษบางอย่าง
ควรจะได้ปรับปรุงให้ดัดกับกาลสมัยและแนวโน้มของนานาประเทศ ใน
สมัยปัจจุบันหลักเดิมบางประการจึงด้าสมัย สมควรจะได้ปรับปรุงเสีย
ให้สอดคล้องกับหลักการปกครองในระบบประชาธิปไตย